TAJ-KT-IR-02-V03
DIZÁJNFÜZET

RÓMAI-PART

BUDAPEST, RÓMAI-PART
SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI KONCEPCIÓTERV

KEHOP-1.4.0-15-2015-00001, CSILLAGHEGYI ÖBLÖZET VÉDELME

„BUDAPEST, RÓMAI-PART
FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERV
KÉSZÍTÉSE KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS ÚTJÁN”

SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI KONCEPCIÓTERV
DIZÁJNFÜZET
TAJ-KT-IR-02-V03

Megrendelő

Budapest Főváros Önkormányzata

1052 Budapest, Városház u. 9-11.

Generáltervező

Lépték-Terv Tájépítész Iroda Kft.

1136 Budapest, Hegedűs Gyula utca 15.

A tervezési folyamat az Európai Unió KEHOP-1.4.0-15-2015-00001, CSILLAGHEGYI ÖBLÖZET VÉDELME című projekt keretein belül zajlik.

2023. 10. 02.

Tervező

LÉPTÉK-TERV TÁJÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1136 Budapest, Hegedűs Gyula utca 15
iroda@leptek.hu, romaipart@leptek.hu

Szakács Barnabás
CEO, vezető tervező, okl. táj-és kertépítész mérnök K/1 01-5165, városépítész- és városgazdálkodási szakmérnök

Czermann Katalin
projektvezető, okl. tájépítészmérnök

Sógor Gabriella
projektvezető tervező, okl. tájépítész-kertművész K 01-5332

Kubik Emese Flóra
projektvezető tervező, okl. tájépítész mérnök K 13-1731, minősített favizsgáló FV-22/013

Kozma Ildikó Júlia
okl. tájépítész mérnök

Märtz-Podolák Zsófia
okl. tájépítész-kertművész

Kristófi Orsolya Petra
okl. tájépítész mérnök

Liliya Stoeva
tájépítész

Bartha Árpád Zsolt
tájépítész mérnök

Bátki Alexandra
okl. tájépítész-kertművész

Korodi Bíborka
tájépítész gyakornok

Julia Reinikka
tájépítész gyakornok

VÖLGYZUGOLY MŰHELY KFT.
1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15.
70-938-3224, 20-9138-575, vzm@vzm.hu

Ferik Tünde
szakmai vezető, mediátor, vezető településtervező, okl. építészmérnök

Bérczi Szabolcs
okleveles településmérnök, mediátor, környezetgazdálkodási agrármérnök

Dr. Vajna Virág
mediátor, tréner, coach

Kéthelyi Márton
mediátor, okl. tájépítészmérnök, tájvédelmi szakértő

Halász Annamária
projekt koordinátor, okl. tájépítészmérnök

Dr. Domján Zsófia
projektmenedzser, jogász, közgazdász

Megbízó

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
1052 Budapest, Városház utca 9-11.
+36 1 327 1000 ugyfelszolgalat@budapest.hu

Szaló Péter Tamás
Okosvárosért és Részvételiségért felelős Főpolgármester-helyettesi Iroda

Spät Judit
Főpolgármesteri Iroda képviselője

Sass Katalin
Városüzemeltetési Főosztály, Víziközmű Osztály

Barsi Orsolya
Klíma és Környezetvédelmi Főosztály

Sain Mátyás
Koordinációs Főosztály, Társadalmi Együttműködési Osztály

Gábor Péter
Várostervezési Főosztály, Tájépítészeti Osztály

Kókai Dóra
Közbeszerzési és Projektmenedzsment Főosztály

File Marianna
Enviroduna Kft.

Eljáró

ENVIRODUNA KFT.
1053 Budapest, Curia utca 3.
+36 1 235 1080 info@enviroduna.hu

Közreműködők
A közösségi tervezési folyamatban és a munkacsoportokban aktívan résztvevő érintettek.

Terv- és iratjegyzék

Jelen dokumentum a tervjegyzékben szereplő teljes dokumentáció elválaszthatatlan része,csak a többi dokumentummal együtt értelmezhető!

szám	megnevezés	méretarány
TERV		
TAJ-KT-HSZ-01-V03	Meglévő állapot helyszínrajza	M=1:1000
TAJ-KT-HSZ-02-V03	Szabadtérépítészeti koncepcióterv Taktikai urbanizmus terv (I. ütem)	M=1:1000
TAJ-KT-HSZ-03-V03	Szabadtérépítészeti koncepcióterv Extenzív terv (II. ütem)	M=1:1000
TAJ-KT-HSZ-04-V03	Szabadtérépítészeti koncepcióterv Intenzív terv (III. ütem)	M=1:1000
TAJ-KT-RT-01-V03	Kadosa utcai kaputér Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió	M=1:500
TAJ-KT-RT-02-V03	Kadosa utcai kaputér Intenzív terv (III. ütem) 'B' verzió	M=1:500
TAJ-KT-RT-03-V03	Rozgonyi Piroska utcai kaputér Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió	M=1:500
TAJ-KT-RT-04-V03	Rozgonyi Piroska utcai kaputér Intenzív terv (III. ütem) 'B' verzió	M=1:500
TAJ-KT-RT-05-V03	Piroska utcai kaputér Intenzív terv (III. ütem) 'A' verzió	M=1:500
IRAT		
TAJ-KT-IR-01-V03	Műszaki leírás	
TAJ-KT-IR-02-V03	Dizájnfüzet benne Funkcióséma Látványtervek Részlettervek és illusztrációk	
TAJ-KT-IR-03-V03	Árazatlan tervezői mennyiségkimutatás	
TAJ-KT-IR-04-V03	Árazott tervezői költségbecslés	

Tartalomjegyzék

Terv- és iratjegyzék **4**
Tartalomjegyzék **5**
Előzmények **6**
Jogszabályi környezet **7**
Tervezési terület **8**
Szakaszok és fókuszterületek 8
Meglévő állapot **9**
Meglévő állapot **10**
Pozitív és negatív adottságok 10
Leírás 11
Koncepció **14**
Tervek egymásra épülése **15**
Ütemezhetőség 15
Funkcióséma **16**
Sétány **17**
Hangulatok és koncepcionális elvek 17
Nyomvonal - (gyalog)sólya - sziget - ritmus 18
Burkolati zónák 19
Kadosa utcai kaputér **20**
Hangulatok és koncepcionális elvek 20
Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió 21
Intenzív terv (III. ütem) 'B' verzió 22
Látványrajz 23
Rozgonyi Piroska utcai kaputér **24**
Hangulatok és koncepcionális elvek 24
Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió 25
Intenzív terv (III. ütem) 'B' verzió 26
Látványrajz 27
Piroska utcai kaputér **28**
Hangulatok és koncepcionális elvek 28
Intenzív terv (III. ütem) 'A' verzió 29
Látványrajz 30
Pihenőpontok **31**
Hangulatok és koncepcionális elvek 31
Látványrajz 32
Föveny és vízfelület **33**
Hangulatok és koncepcionális elvek 33
Meglévő és tervezett mikrofunkciók **34**
Játszóterek, játszópontpok 34
Emlékhely és művészet 35
Közösségi helyszínek 36
Játszóterek - játszópontpok - kültéri fitness-pont - sakk 37
Kutyás funkciók - rovarhotel - landart - piknik 38
Tervezett program helyszínek **39**
Kiállító - színpad - tanösvény 39
Mikromobilitási infrastruktúra **40**
Hangulatok és koncepcionális elvek 40
Koncepcióhoz kapcsolódó programok **41**
Arculat és pop-up megoldások **42**
Hangulatok és koncepcionális elvek 42
Környezeti nevelés és információs rendszer **43**
Hangulatok és koncepcionális elvek 43
Épületek újrahasznosítása **44**
Hangulatok és koncepcionális elvek 44
Tájépítészeti részletek **45**
Burkolatok és szegélyek **46**
Anyaghasználat 46
Anyaghasználati variációk 47
Partél és partvédelem **48**
Hangulatok és koncepcionális elvek 48
Duna vízállásának szemléltető ábrája 49
Parthasználat és partvédelmi megoldások 50
Vendéglátóhelyek, pavilonok és komfortpontok **51**
Hangulatok és koncepcionális elvek 51
Berendezések **52**
Hangulatok és koncepcionális elvek 52
Növényalkalmazás **53**
Hangulatok és koncepcionális elvek 53
Vezérfajok 54
Mellékletek **55**

Előzmények

Budapest Főváros Önkormányzata, mint ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 81. §-a alapján uniós eljárási rend szerinti nyílt közbeszerzési eljárást kezdeményezett és az Európai Unió Hivatalos Lapjának Elektronikus Kiegészítő Kiadványában 2022/S 045-116209. hirdetményszámon 2022. március 4. napján ajánlati felhívást tett közzé „Római-part árvízvédelmi létesítmény megvalósíthatósági tanulmány elkészítése és kapcsolódó tervezési feladatok, illetve a Római-part fejlesztési koncepció és szabadtérépítészeti terv készítése közösségi tervezés útján” tárgyban. A közbeszerzési eljárás 2. részének (Vállalkozási szerződés – „Budapest, Római-part fejlesztési koncepció és szabadtérépítészeti terv készítése közösségi tervezés útján) eredményéről Budapest Főváros Önkormányzata 2022. június 30. napján tájékoztatta az ajánlattevőket, az eljárás 2. része nyerteseként a Lépték-Terv Kft.-t jelölte meg.

A Római-part Budapest egyik legnépszerűbb rekreációs helyszíne, mely sokszínű funkcióival és egyedi karakterével számos korosztályt és társadalmi réteget vonz. A Római-part Budapest III. kerületében a Duna jobb partján fekszik, északról a Pünkösdfürdő utca, délről az Aranyhegyi-patak, nyugatról pedig a Nánási út – Királyok útja határolja.

A több mint 70 hektáros Duna-parti területen kimagasló értéket képez a természetközeli élőhelyek és növénytársulások jelenléte, valamint a Fővárosban egyedülálló módon a természetes, kavicsos föveny. A számos faktor által kialakított egyedi karakter hosszú ideje ragadja meg az itt élők és az ide látogatók fantáziáját, kialakítva ezzel a jelenlegi számtalan használói csoport, a természeti értékek és a rekreációs funkciók eklektikus együttesét.

Jelen dokumentum a Római-part Szabadtérépítészeti Koncepcióterve (továbbiakban koncepcióterv vagy szabadtérépítészeti koncepció) időben és kontextusában is átfedéssel készül a Római-part árvízvédelmi tervezésével, az EuroVelo 6 Szob-Budapest szakaszának tervezésével, a Duna-parti Építési Szabályzattal (DÉSZ), és a Duna-parti Kerületi Építési Szabályzattal (DKÉSZ), valamint a Római-part Komplex Középtávú Fejlesztési Koncepciójával.

A 2020 szeptembere és novembere között lezajlott társadalmi párbeszéd, majd egy újabb véleményezési szakasz eredményeként 2021 márciusában elkészült A Római-part jövőképe című dokumentum (a továbbiakban: Jövőkép). Ennek állításai, víziói a közösségi tervezés során bevont érintettek által adott információk, javaslatok alapján kerültek megfogalmazásra. A Jövőképben lefektetett prioritások, víziók adják az alapot a közbeszerzési eljárás 1. részének tárgyát képező árvízvédelmi tervezéshez, valamint az ezzel párhuzamosan zajló, jelen beszerzés tárgyát képező részletes közösségi tervezésnek, így elősegítve a társadalmi szükségletek és az árvízvédelmi megoldások összhangját.

A szabadtérépítészeti koncepció a Jövőkép alapjaira épülve határozza meg a Római-part megújításának következő lépéseit. A javasolt fejlesztések megvalósítása során kiemelt fontosságú a tervezési és megvalósítási folyamatok összehangolása, társadalmasítása és a közösség tájékoztatása a folyamatokról. Jelen koncepcióterv a tervezési folyamatba bevont érintettek igényein és javaslatain alapszik, melyek 2022. október 13. és 2023. június 22. közti közösségi tervezési rendezvények és munkacsoportos műhelymunkák során kerültek felvetésre és melyeket a szakértő tervező csapat dolgozott fel és alakította a helyhez és az igényekhez illő tervvé.

A Megvalósíthatósági Tanulmány és a közösségi tervezés eredményeire alapozva született meg 2023 március elején az a Főpolgármesteri döntés, mely a Nánási út – Királyok útja nyomvonal továbbtervezését rendelte el. A Tanulmányban is olvasható részletes műszaki és gazdasági szempontok mellett tehát a nagy arányú közösségi bevonásnak köszönhetően a környezeti és társadalmi szempontok is egyenlő arányban lettek figyelembe véve a döntés meghozatalában. Az új árvízvédelmi védmű megvalósításáról - a források ismeretében - a részletes tervek elkészültét követően, ezek eredményeként fog végső döntést hozni a Fővárosi Önkormányzat közgyűlése.

Jelen dokumentum szerves részét képezi a párhuzamosan készülő Fejlesztési Koncepciónak, valamint szorosan kapcsolódik hozzá az elsőrendű árvízvédelmi fővédmű tervezése a Nánási út - Királyok útján, a Római-partra készülő DÉSZ, DKÉSZ tervezési folyamata és a Római-parton történő kerékpáros infrastruktúrafejlesztések. Ezek a párhuzamos tervezési folyamatok a helyi érdekeltek és érintettek szoros bevonásával készültek, javaslataik, ötleteik képzik a Fejlesztési Koncepció és a Szabadtérépítészeti Koncepcióterv alapját.

Jogszabályi környezet

A szabadtérépítészeti koncepcióterv az alábbi jogszabályok figyelembevételével készült:

83/2014. (III. 14.) Korm. Rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról

Budapest Főváros, III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelete Óbuda-Békásmegyer településképének védelméről

Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII.20) kormányrendelet (hatályos: 2024.12.31-ig)

Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének 23/2018(V.30.) önkormányzati rendelete 23/2018. (VI. 26.) önkormányzati rendelet a kerületi zöldterületek és zöldfelületek, valamint a fás szárú növények védelméről

Óbuda-Békásmegyer településképének védelméről szóló 36/2017.(IX.29) rendelet

Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának képviselőtestülete az 506/2017. (IX.29) határozattal elfogadta Óbuda-Békásmegyer Településképi Arculati Kézikönyve

DÉSZ, DKÉSZ (várhatóan 2023 őszén lép életbe)

Óbuda-Békásmegyer Építési Szabályzatáról szóló 20/2018. (VI. 26.) önkormányzati rendelet (nem vonatkozik a készülő DÉSZ, DKÉSZ hatálya alá eső területekre)

32/2001.(XI.30.) számú önk. rendelettel jóváhagyott Óbuda-Békásmegyer Városrendezési és Építési Szabályzata (ÓBVSZ) (2021.12.31-ig volt alkalmazható, azonban az ÓBÉSZ szerint a DÉSZ, DKÉSZ életbelépéséig ez vonatkozik a Római-parti területekre)

T/3677 törvényjavaslat Az állami építési beruházások rendjéről (alkotmányossági vétó miatt hatálybalépése a tervezett 2023.08.01-én nem valósult meg)

A Magyar építészetről szóló törvény koncepciója (közzétéve 2023.02.23.)

Tervezési terület

Szakaszok és fókuszterületek

A vállalkozási szerződés mellékletét képező műszaki leírásban meghatározott tervezési terület az *„Aranyhegyi-patak és a Pünkösdfürdő utca közötti Duna parti közterületi és közhasználatú területek és a csatlakozó utcák torkolatai.”*

Más megfogalmazásban *„a Római part 3100 m hosszúságú, Aranyhegyi pataktól a Pünkösdfürdő utcáig tartó közhasználatú területsav: a Római part és a Kossuth Lajos üdülőpart közterületi sávja, a Duna telkén lévő közhasználatú partrészek és a terület megközelíthetőségét biztositó utcák torkolati szakaszai.”*

A tervezéssel érintett telkek helyrajzi számai a következőek:

(23790/9), (23789), (23770), (23760), (23738/6), (23738/12), (23035/4), (23035/3), (60004), (60102), (60069), (60045), (63576), (63577), (63623), 63624, (63622), 23804/1, 23803, 60001, 63624

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

Meglévő állapot

Pozitív és negatív adottságok

A koncepcióterv elkészítése során a részletes vizsgálat kiterjedt a Római-parti sétányra és tágabb környezetére, továbbá jelen munkarész alapját képezik a kapcsolódó Római-part Komplex Középtávú Fejlesztési Koncepciójának analízisei és eredményei, ugyanakkor fókusza a Római-parti sétány, kaputerek, utcacsatlakozások, föveny és a partvonal fizikai állapota.

Alább a Római-aprt tervezése során azonosított és inspiráló nehézségek és karakteres értékek vizuális kollázs feldolgozása látható.

Meglévő állapot

Leírás

KAPUTEREK

– jelenleg nincsenek igazi kaputerek a Római-parton, inkább csak belépési pontként funkcionálnak az utcacsatlakozások helyei

– jellemzően a belépési pontok közelében kiszélesedik a gyalogosok által használt felület, azonban hiányzik többnyire a rövid tartózkodást kiszolgáló felszereltség, mint a padok, asztalok, forgószékek

– valódi kaputérré alakítható a Kadosa utca és a Rozgonyi Piroska utca, jelenleg is ezek működnek leginkább a kaputerekhez hasonlóan

SÉTÁNY

Burkolat

– nincs egységes burkolat, megjelenik, aszfalt, betonelemes térkő, murva, döngölt föld, valamint ezek kombinációja

– a beszűkülő vagy túl keskeny burkolatú részeken kitaposások jelennek meg

– nem megfelelő szélessége sok helyen konfliktust okoz a kerékpárosok és gyalogosok közt

– jellemzőek a változó minőségű burkolt felületek, a déli területrészeken jó állapotú a térkő burkolat, illetve a Rozgonyi Piroska utcánál a szórt burkolatot a vendéglátósok folyamatosan karbantartják

– a Rozgonyi Piroska utcától északra eső részeken megjelenő aszfalt burkolat állapota összességében közepesen jó, azonban keskeny szélessége miatt kétoldali kitaposásnyom van jelen, illetve a Mátyás király út – Piroska utca közt szakaszon helyenként beton térkő elemekkel került kiegészítésre, Szent János utca- Mátyás király út közt a legrosszabb állapotú a burkolat

– a burkolatokat helyenként a sólyapályák megszakítják

– szélessége nem folytonos, az északibb részeken igen keskeny, szinte teljes hosszán megjelennek kitaposások a burkolat mentén

Problémás területek

– Sajtháztól északra beszűkül, a burkolat állapota rossz

– csónakházak előtt működő forgalmasabb sólyapályákon oda-vissza akadályozott az áthaladás

– Kadosa utca – Rozgonyi Piroska utca közti szakaszon jelentős forgalom a vendéglátóhelyek miatt, a keresztirányú forgalom

Meglévő állapot

Leírás

KAPUTEREK

– jelenleg nincsenek igazi kaputerek a Római-parton, inkább csak belépési pontként funkcionálnak az utcacsatlakozások helyei

– jellemzően a belépési pontok közelében kiszélesedik a gyalogosok által használt felület, azonban hiányzik többnyire a rövid tartózkodást kiszolgáló felszereltség, mint a padok, asztalok, forgószékek

– valódi kaputérré alakítható a Kadosa utca és a Rozgonyi Piroska utca, jelenleg is ezek működnek leginkább a kaputerekhez hasonlóan

Berendezési tárgyak

– hulladékgyűjtők és padok a sétányra felfűzve, rendszertelen távolságokra egymástól

– kerékpártárolók a vendéglátóhelyek közvetlen közelében

– vegyes típusú berendezési tárgyak

Meglévő állapot

Leírás

ÉPÜLETEK/ÉPÍTMÉNYEK

Vendéglátóhelyek és teraszaik

– a sétány használatának szempontjából sokszor nem szerencsés az elhelyezkedésük
– keresztirányú gyalogforgalmat generál a legforgalmasabb részeken
– illemhelyek: vendéglátóhelyeken és elvétve 1-1 mobil illemhely, mely nem szolgálja ki megfelelően a látogatók igényeit

PARVONAL, PARTFAL

– több helyen erodálódott a keresztirányú hullámzás miatt, így folyamatosan csökken a sétány menti közhasználatú terület
– rendelkezik meglévő, épített partvédelemmel azonban ennek állapota szakaszonként eltérő, de jellemzően megújítandó

FÖVENY

– jelentős természeti érték a Római-parton
– megőrzése célja a Koncepciótervnek
– megtisztítása szükséges

ZÖLDFELÜLETEK

– vízparti faállomány és a helyi civil szervezetek által végrehajtott faültetési akciók során ültetett fák és cserjék megléte jellemzi

Galériaerdő

– jelentős természeti érték a Római-parton
– megőrzése és bemutatása célja a Koncepciótervnek
– favizsgálatot és faápolási munkákat igényelnek

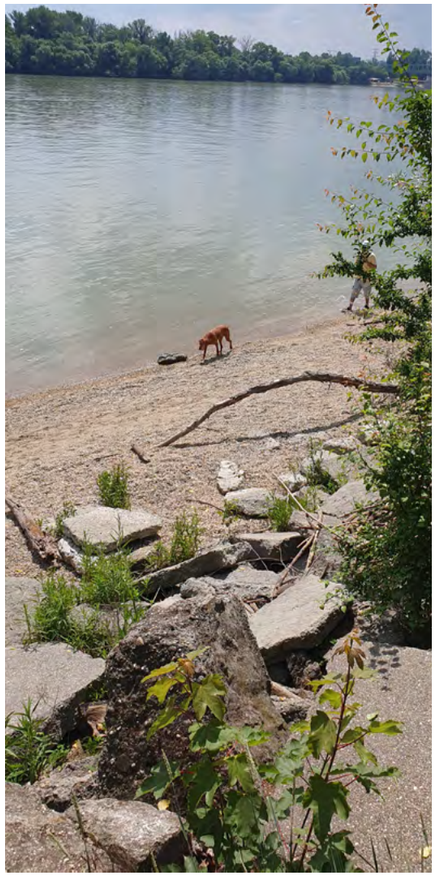
Sétány menti facsoportok/fasorok

– részletes favizsgálatot és faápolási munkákat igényelnek

KONCEPCIÓ

A koncepció a közösségi tervezés inputjait figyelembe véve a Római-part adottságaira épít, értékeit és hangulatát maximálisan tiszteletben tartja és igyekszik mértékletes beavatkozásokkal növelni a funkcionalitást és csökkenteni a használatokból fakadó konfliktusokat. A térbeli és használati problémák, konfliktusok megoldására a közösség bevonásával kerültek kidolgozásra olyan kreatív és működőképes ötletek, melyek nem csupán elkendőzik a problémákat, hanem sok esetben erősséggé formálják azokat.

A koncepcióterv kiterjed a teljes Római-parti sétányra és kapcsolódó köz/ közhasználatú területekre és jelen dokumentum kiemelten foglalkozik a Római-part gerincét képező legfőbb területekkel, elemekkel.

Kiemelten fontosságú tervezési alapelv a közösségi tervezés eredményeinek beépítése egy koherens és szakmailag minden szempontot kielégítő terv összeállítása, mely egyesíti a terület lehetőségeit, a közösségi igényeket, a jogi környezetnek való megfelelést és a megbízói, valamit későbbi fenntartói/kezelői szempontokat.

Tervek egymásra épülése

Ütemezhetőség

TAJ-KT-HSZ-02

TAJ-KT-HSZ-03

TAJ-KT-HSZ-04

A javasolt beavatkozások megvalósíthatósága érdekében a szabadtérépítészeti koncepcióterv három egymásra épülő tervvariációt mutat be, melyek egymás után, egymást kiegészítve valósíthatók meg, de bármelyik megvalósítása esetén önmagában is megállja a helyét és hozzáadott értéket teremt.

I. ütem – Taktikai urbanizmus terv

Az első ütem terve a taktikai urbanizmus eszközeivel, kis beavatkozásokkal vagy ideiglenes megoldásokkal igyekszik a tervezési terület egységét és használhatóságát segíteni. Egyes tervi elemek hírnökei olyan funkcióknak, melyeket az ezt követő tervfázisok is tartalmaznak és melyek népszerűsége, használata az ideiglenes megoldáson keresztül monitorozható.

A tervben szereplő javaslatok és ötletek négy fő kategóriába sorolhatók, melyek az ideiglenes elemek (például burkolatfestés), az áthelyezhető elemek (irányjelző táblák, berendezési tárgyak) a helykijelölések és a programok.

II. ütem – Extenzív terv

Az extenzív terv közepes beruházási igényű tervként átmenetet képez a teljes fejlesztés és a taktikai urbanizmus ideiglenes eszközeivel operáló beavatkozásai közt. Olyan építésigényes, de alapvető funkcionális szereppel bíró elemeket tartalmaz, mint a sétány, mely a Római-part lelke, valamint kisebb pihenők és minimális mennyiségű berendezési tárgy és építmény (például padok, kerékpártámaszok, illemhelyek).

III. ütem – Intenzív terv

Ahogy a terv megnevezése is jelzi, ez a terv, vagy ütem tartalmazza a Római-part ideális kialakításának összes elemét. A terv egyrészt egy teljeskörű koncepció, mely egy továbbtervezési folyamat végén, megfelelő források rendelkezésre állása esetén teljes egészében megvalósítható. A terv ugyanakkor értelmezhető hosszú távú egységes fejlesztési célként, mely különböző ütemek során valósul meg.

Sétány

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Római-parton zajló **élet fő színtere** maga a sétány, helyenként, mint **közös használatú útvonal**, helyenként pedig mint **lineáris köztér**. A Komplex Középtávú Fejlesztési Koncepcióban is részletesen elemzett konfliktusok is jellemzően a sétány felületén jelentkeznek a haladó és a statikus használatok közt.

A szabadtérépítészeti koncepcióban javasolt sétány vonala nem egyenes, helyette **organikusan követi a part egyes szakaszainak és elemeinek váltakozását**. Szélessége változó, **átlagosan 4-5 m között**i. Vonalvezetése és homogén keresztmetszete a **maradást, sétát és a közösségi életet támogatja a gyors áthaladás helyett**. Vonalvezetése helyenként szétváló, többágú, így képes befogadni vagy leválasztani egyes funkciókat, meglévő elemeket megkerülni, illetve helyet teremteni.

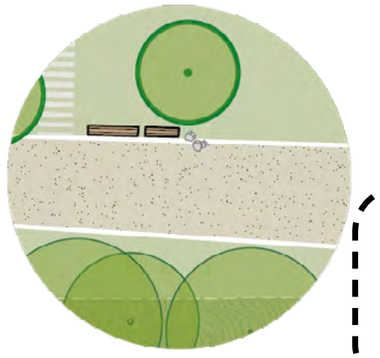
A sétány **fő ága**, mely az extenzív terv esetén már megvalósul, minden esetben **jelenleg is közhasználatú területen fut**, így kialakításához nem feltétel a közhasználat számára átadott területek, vagy a készülő DÉSZ és DKÉSZ által szabályozott új közterülethatárokkal kijelölt közterületek bevonása.

A sétány **burkolata jellemzően gyalogos-kerékpáros forgalomra méretezett, természetes hatású, visszafogott, homogén burkolat**, melyet a terv szerinti ritmusban megszakítják a meglévő és tervezett sólyapályák, valamint a tervben **gyalogsólyáknak nevezett burkolatváltások**.

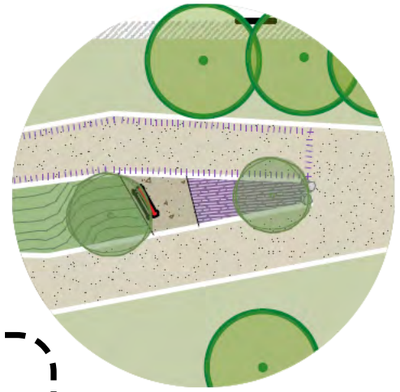
A gyalogsólyák egyszerre több célt szolgálnak: egységes rendszerben jelölik ki a fövenyre való **gyalogos lejutás** és kilátópontok helyeit, **figyelemfelhívó** és **kerékpáros forgalomlassító** szereppel bírnak, valamint segítik a térhatárok jelzését és a burkolatváltások tervezettségének fenntartását.

Sétány

Nyomvonal - (gyalog)sólya - sziget - ritmus

4-5 MÉTER SZÉLES STABILIZÁLT SZÓRT BURKOLATÚ, INTEGRÁLT SÉTÁNY, LASSÚ KERÉKPÁROS FORGALOMMAL

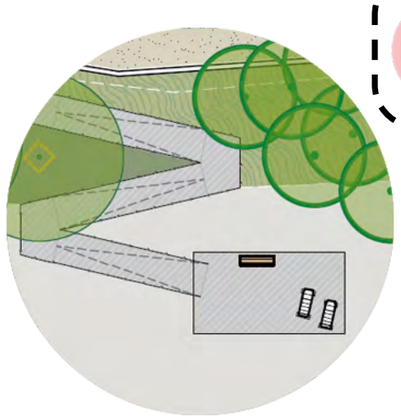
4 LASSÍTÓ SZIGET

3 I. RENDŰ KAPUTÉR
KADOSA UTCA
ROZGONYI PIROSKA UTCA
PIROSKA UTCA

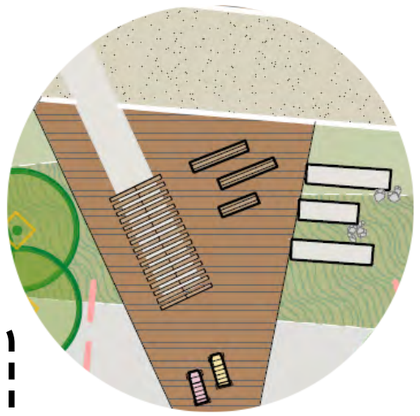

55 FIGYELEM FELHÍVÓ „GYALOGSÓLYA”

71 INFORMÁCIÓS, TÁJÉKOZÓDÁST SEGÍTŐ TÁBLA

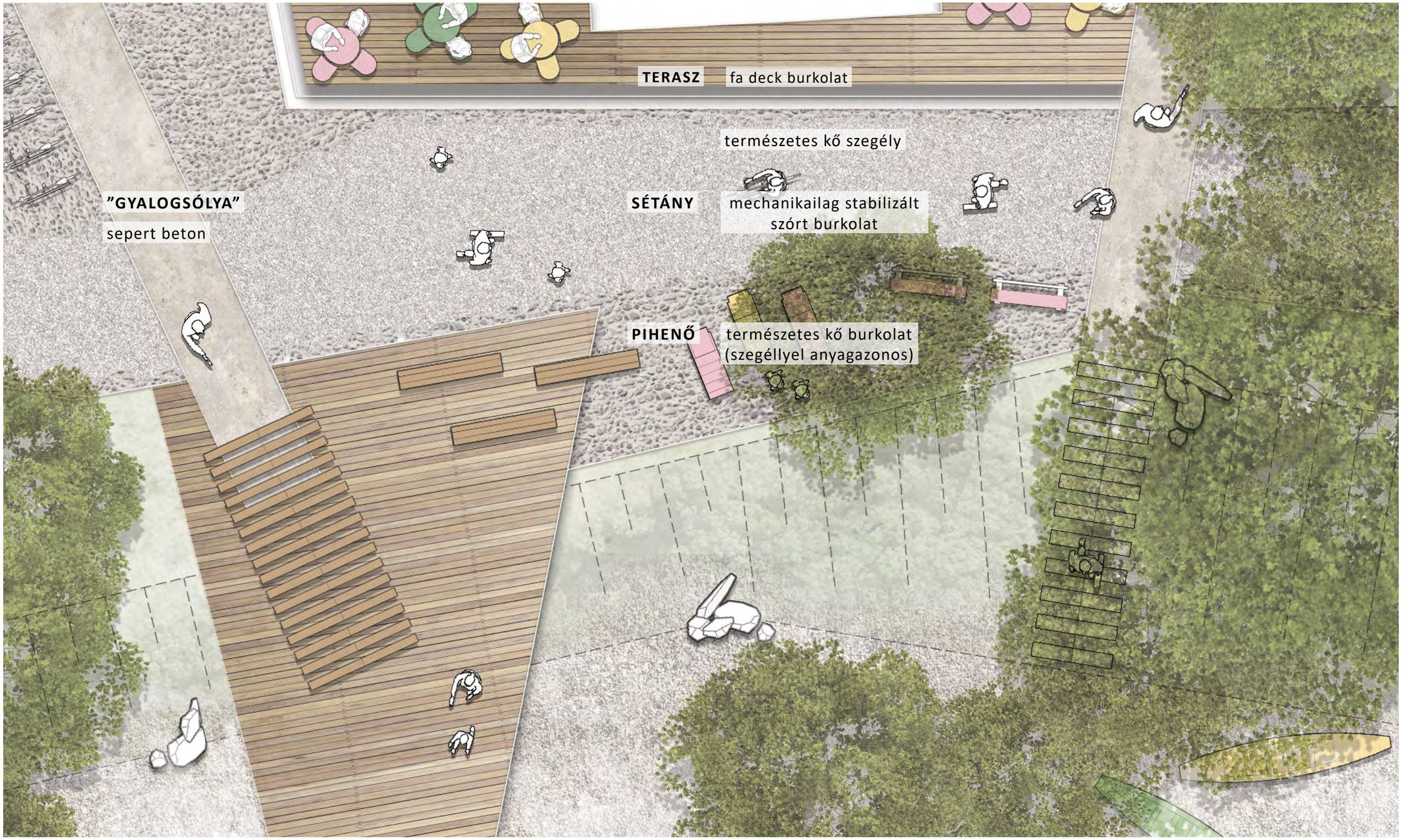
2 AKADÁLYMENTES LEJUTÁST BIZTOSÍTÓ RÁMPA A FÖVENYRE

3 KILÁTÓ TERASZ

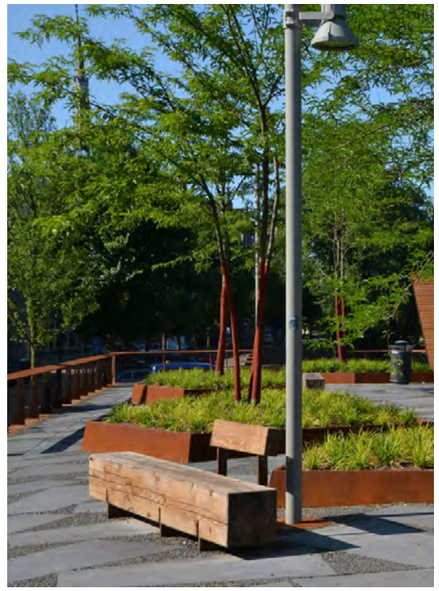
Sétány

Burkolati zónák

Kadosa utcai kaputér

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Kadosa utcai teresedés, mint **belépési pont** kiemelt jelentőséggel bír és **magasabb terhelés**nek van kitéve, ezáltal kialakítása is ehhez illeszkedő, a tervezési terület egyéb kialakításaihoz képest kissé urbánusabb. **Szilárd és szórt burkolatok kombinációja jellemzi**, növényalkalmazása a Római-part karakteréhez illeszkedő, de **intenzív fenntartású, reprezentatív** kialakítású.

A Kadosa utca tengelyében a koncepcióterv elhelyez egy **közösségi használatú sólyapályát** (meglévő sólya helyén), melyhez kapcsolódik egy terepre illesztett **multifunkciós közösségi pihenő** (partvédelmi célt is szolgál). A vendéglátóhelyek számára **egységes teraszrendszer** alakul ki a Bíbic II. csónakház előtt, mely a köztér szerves részeként működik.

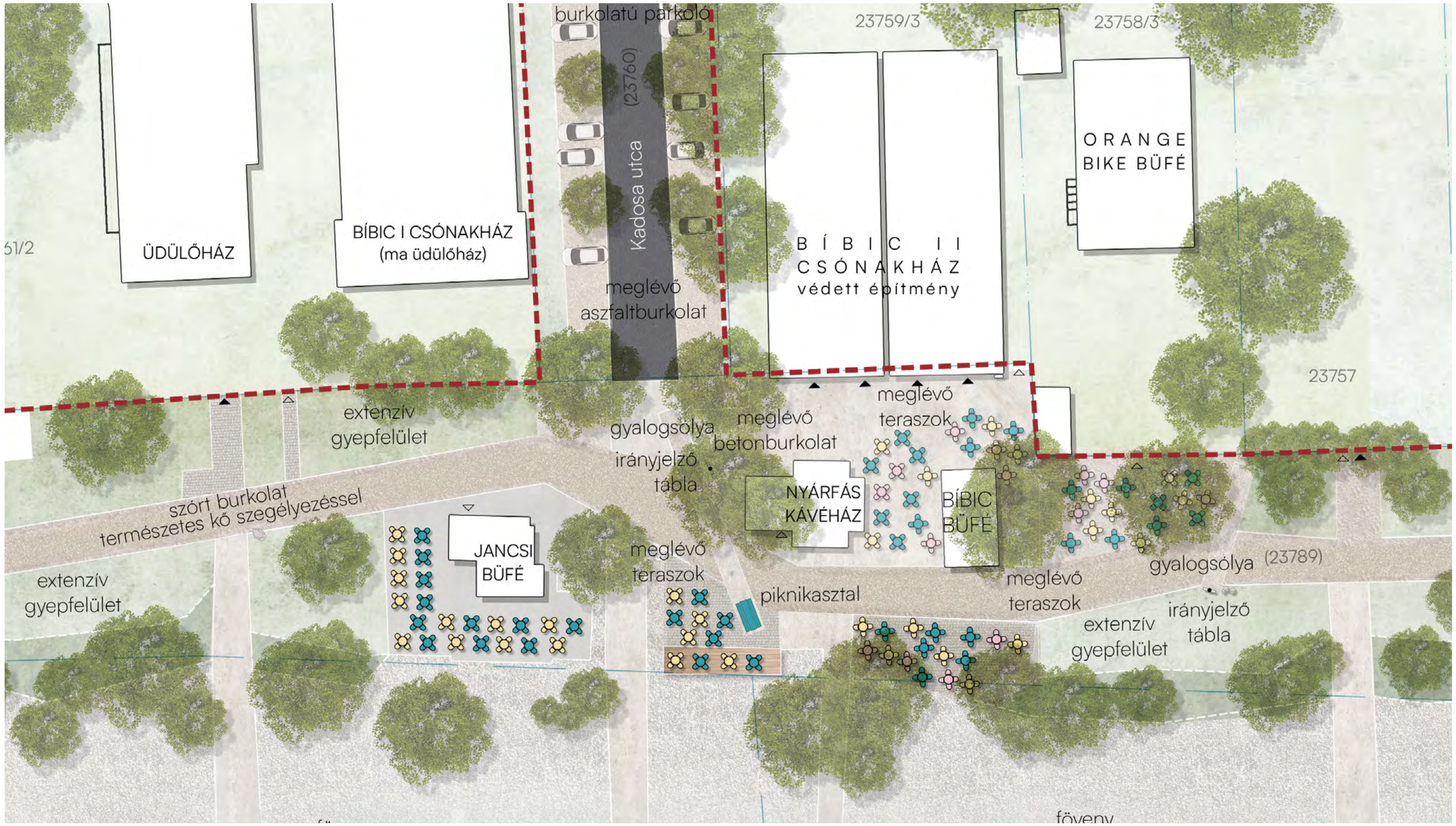
A **Bíbic büfé Bíbic II. csónakházba való áthelyezésével a sétány beszűkülése megszűnik**, a teraszok elegendő felületet kapnak és a csónakház is új életre kelhet (lásd bővebben: Épületek újrahasznosítása című fejezet). A vendéglátóhelyek által közösen használt teraszok előnye, hogy igazodni tudnak az egységes arculati rendszerhez és a térbe illeszkedő kialakítás miatt a kevésbé aktív szezonban nem hatnak elhagyatott, funkciótlan zárványként.

A kihasználatlan, vagy csak fogyasztóvendégek számára nyitott, parti oldalon elhelyezkedő **teraszok megújításával közhasználatú közösségi pihenők** jönnek létre, melyek a **partvédelemben is szerepet játszanak** és izgalmas kilátást és térélményt kínálnak. Ezzel a térszerkesztéssel elérhető, hogy a **sétányon való áthaladás nem akadályozott**, valamint a föveny és a víz elérése, a kilátás nincs blokkolva fogyasztáshoz kötött funkciók által.

A Kadosa utcán a koncepcióterv rendezett, fásított parkoló kialakítását javasolja akadálymentes parkolóhelyekkel és nagyobb férőhelyszámú kerékpártárolóval és MOBI ponttal, ösztönöve az embereket az alternatív közlekedési eszközök használatára és azok megfelelő tárolására.

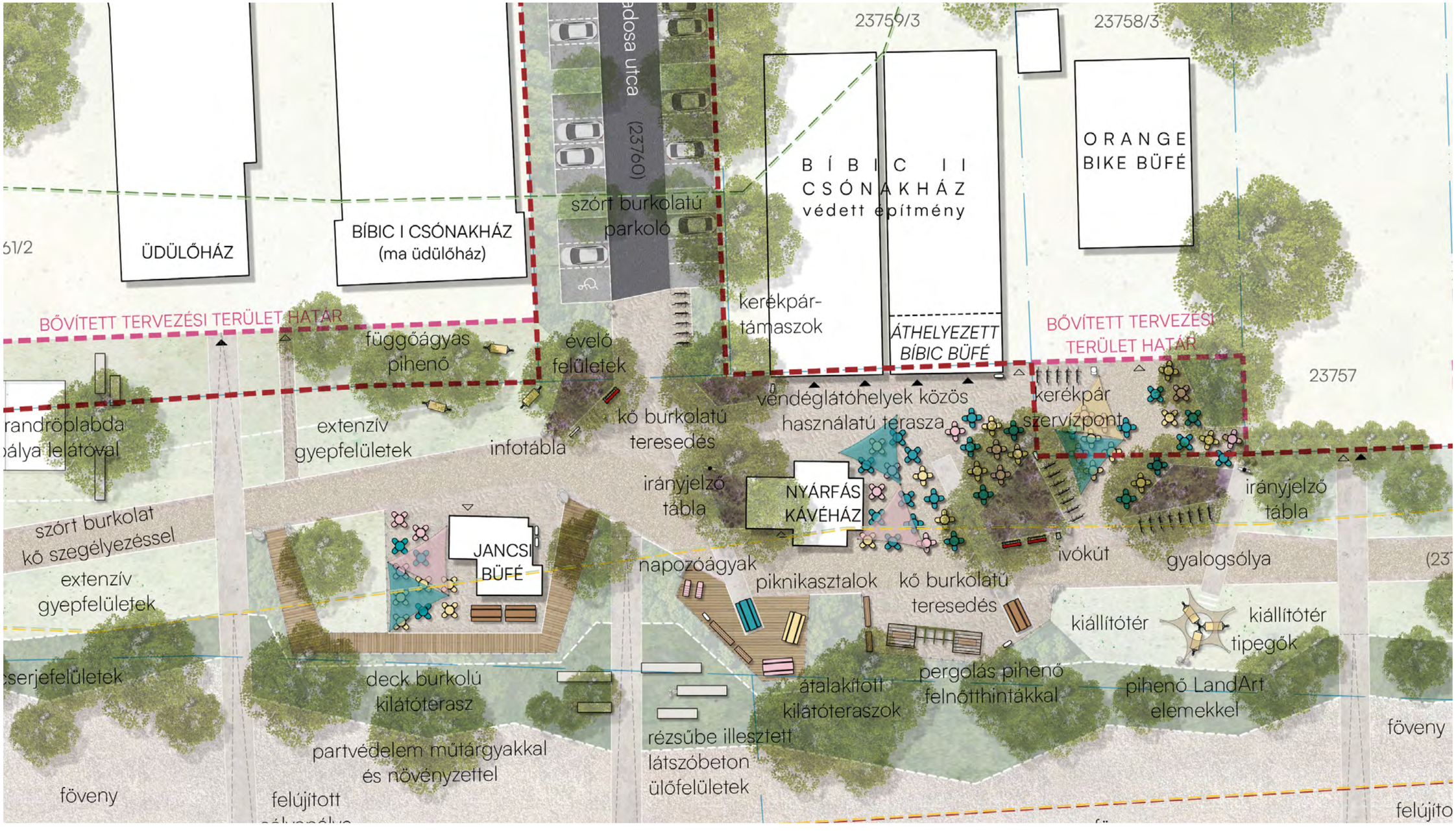
Kadosa utcai kaputér

Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió

Kadosa utcai kaputér

Intenzív terv (III. ütem) ’B’ verzió

A látványrajz a Duna felől, a közösségi használatú teraszról mutatja az egyik gyalogsólyát, mely a Nyárfás Kávéház előtt húzódik és a Kadosa utcáról vezeti a látogatókat a tér belsejébe.

megbízó: BUDAPEST közreműködő szervezet: enviroduna tervezők: léptékterv

Rozgonyi Piroska utcai kaputér

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Rozgonyi Piroska utcai teresedés **belépési pontként és a vendéglátás szempontjából is a leginkább kiemelt helyszín**. A tervezett **multifunkciós köztér** fásított, zöld és kissé urbánusabb, mint a sétány egyéb szakaszai. Képes befogadni **kisebb rendezvények**et, azonban mérete nem eltúlzott és a mindennapi római-parti élet is betölti.

A koncepció nagy ereje és **funkcionális újítás**a az újonnan használatba vett terület (mely településrendezési szerződés keretében korábban közhasználatba adott terület a Római Terasse üdülőpark előtt) és a területén kialakított **egységes teraszrendszer a vendéglátóhelyek számára**, mely a köztér szerves része, kialakítása pedig **tehermentesíti a sétányt**.

A tér burkolata **szilárd és szórt burkolatok vegyes kombinációja**, növényalkalmazása illeszkedik a Római-parthoz, ám reprezentatívabb kialakítású és intenzívebb fenntartású, csakúgy, mint a Kadosa utcai teresedés esetén. Felszereltsége az általános, sétány mellett használt elemeken túl (változó kialakítású és használatú ülőbútor, hulladékgyűjtő, ivókút stb.) a következőkkel egészül ki:

- nagyobb kerékpáros pihenő és tároló/szerelő és MOBI pont,
- információs és irányjelző táblák,
- közhasználatú illemhely,
- nagyobb játszópont

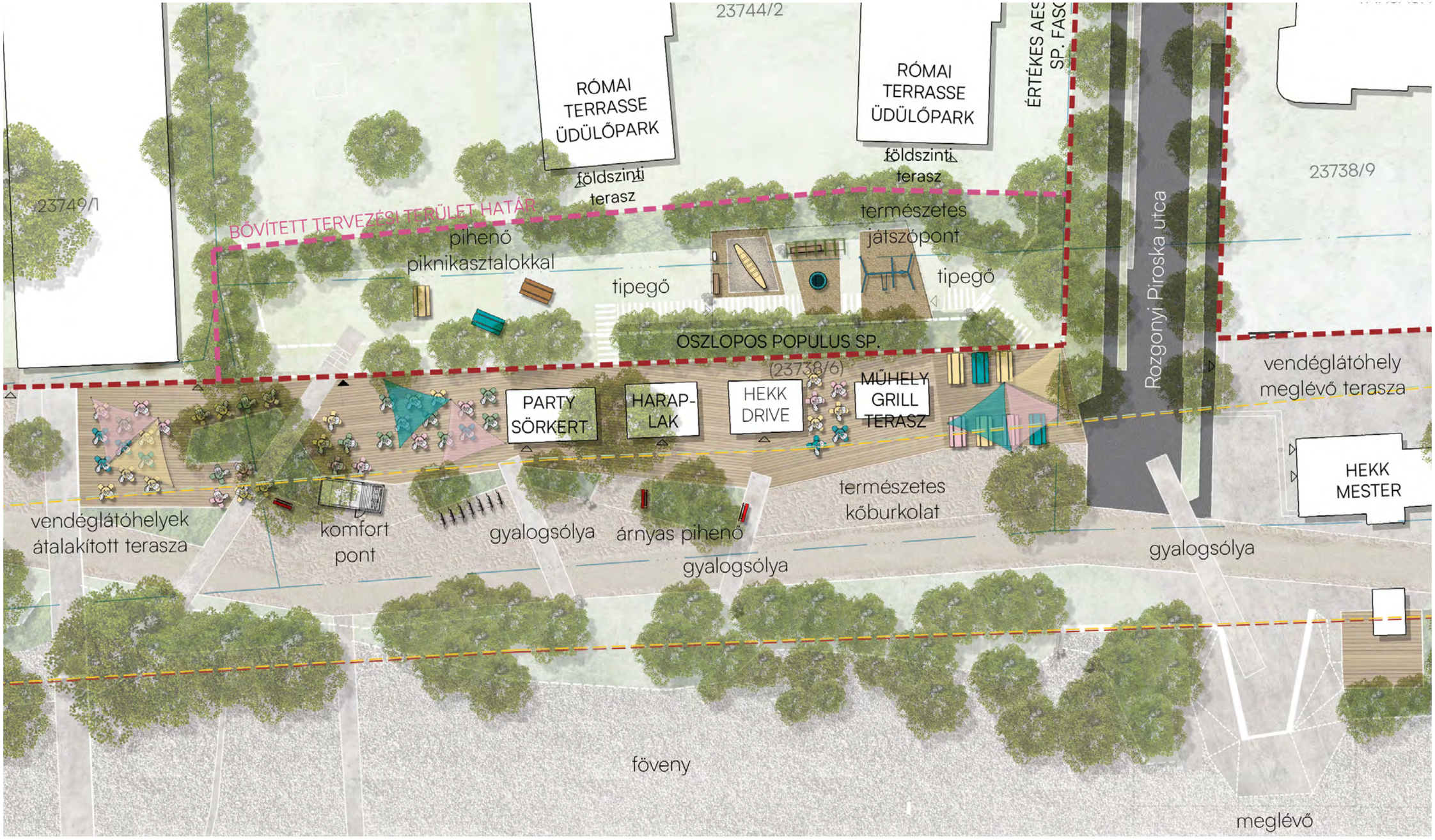

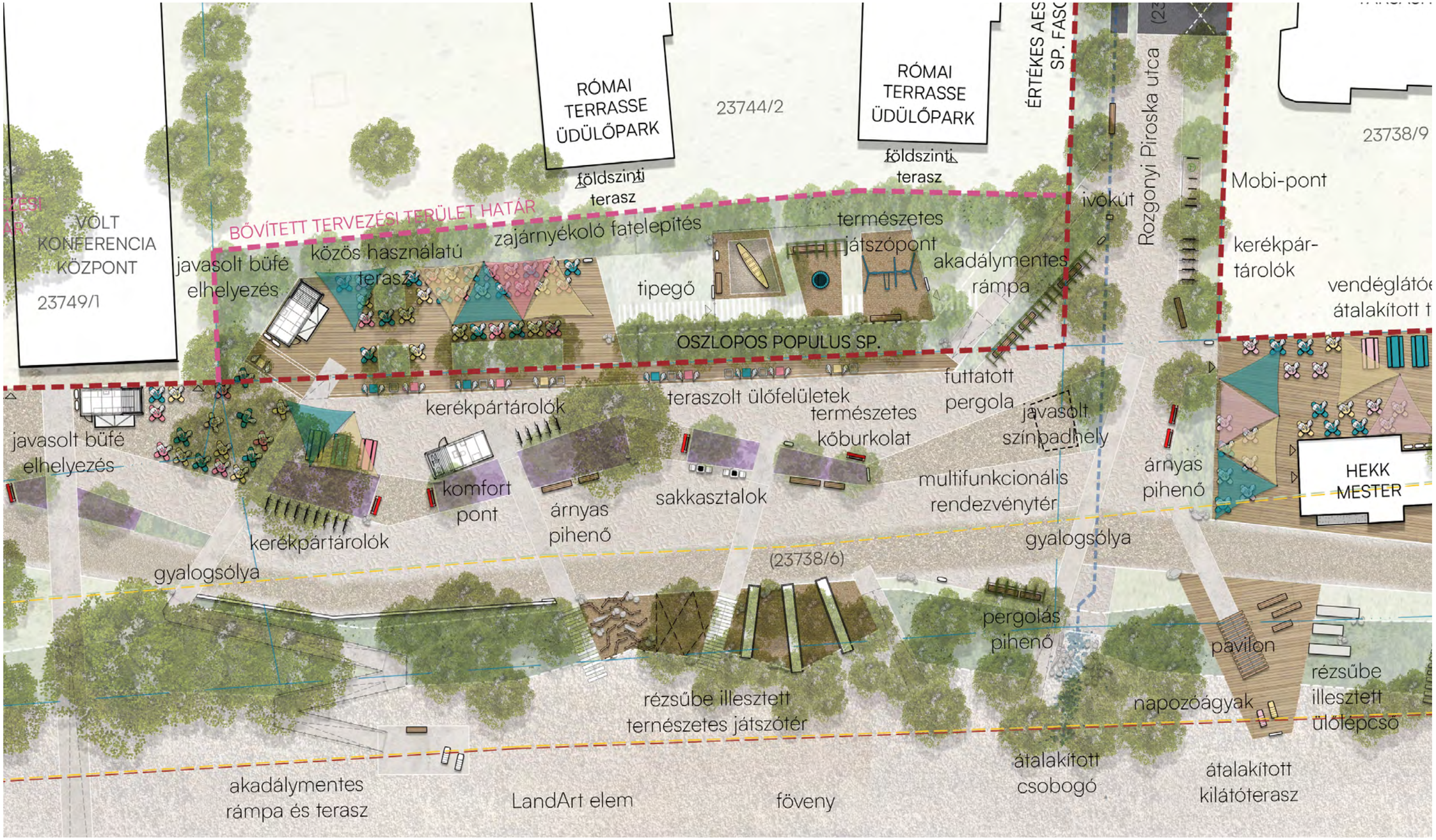
Rozgonyi Piroska utcai kaputér

Extenzív terv (II. ütem) 'A' verzió

Rozgonyi Piroska utcai kaputér

Intenzív terv (III. ütem) ’B’ verzió

7

A látványrajz a Sétány felől nézve mutatja a Római Terasse üdülőparkelőtt kialakított lépcsős teraszt, mely egyszerre a vendéglátóhelyek közöshasználatú ételudvara és a köztér szerves része a lépcső közösségi ülőfelületekkel.

megbízó: BUDAPEST közreműködő szervezet: enviroduna tervezők: léptékterv

Piroska utcai kaputér

Hangulatok és koncepcionális elvek

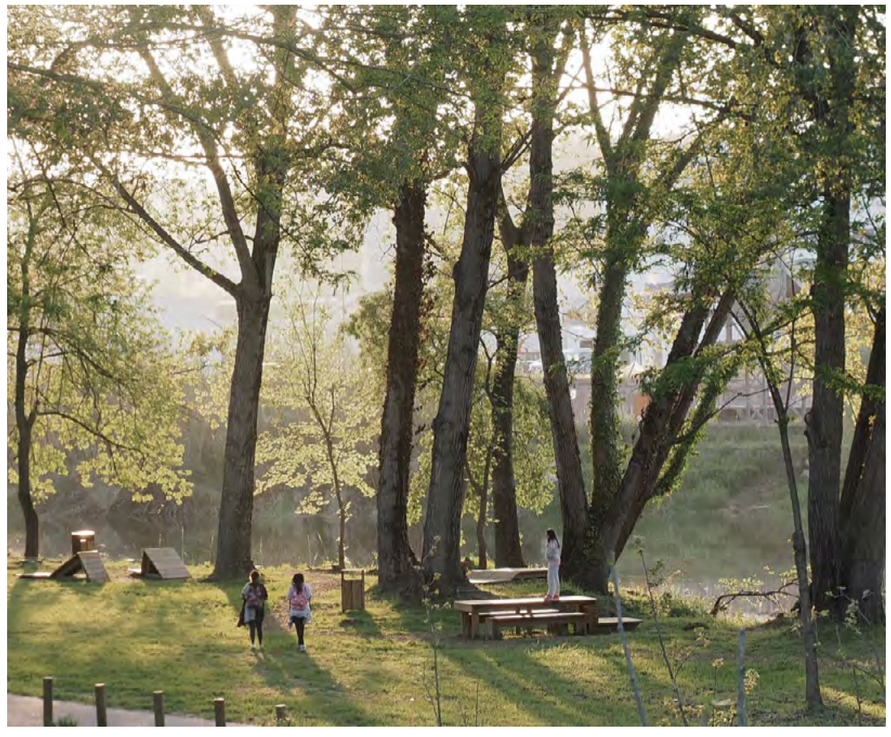
Ellentétben a Kadosa utcai és a Rozgonyi Piroska utcai kaputerektől, ahol a jelenlegi funkcionalitás, látogatószám és a hely jellege megköveteli a kaputér fásított köztér szerű kialakítását, a **Piroska utcai kaputér sokkal inkább zöld karakterű**. Természetesen itt is igaz, mint az előző két esetben, hogy a kaputér a sétány és a Római-part adott szakaszának jellegéhez és használatához igazodik. Épp ezért, ezen a jellemzően természetes, értékes növényekkel és a galériaerdővel rendelkező szakaszon maga a belépési pont is ezt a karaktert hordozza.

A sétány az utcatorkolatban ugyan kialakít egy **pihenő**t, melyen a kötelező elemek, mint **kerékpártároló, MOBI pont, komfortpont és további berendezések**, helyet kapnak, azonban a többi **pihenő a zöldfelületben található**. A terepadottságoknak köszönhetően, egy **többszintes, zöld kilátóterasz** alakul ki, mely az egyik legnagyobb szabad, egybefüggő zöldfelület a tervezési területen.

A teraszos elrendezés egy **ideiglenes színpad elhelyezésére alkalmas terület** kijelölésére is lehetőséget ad.

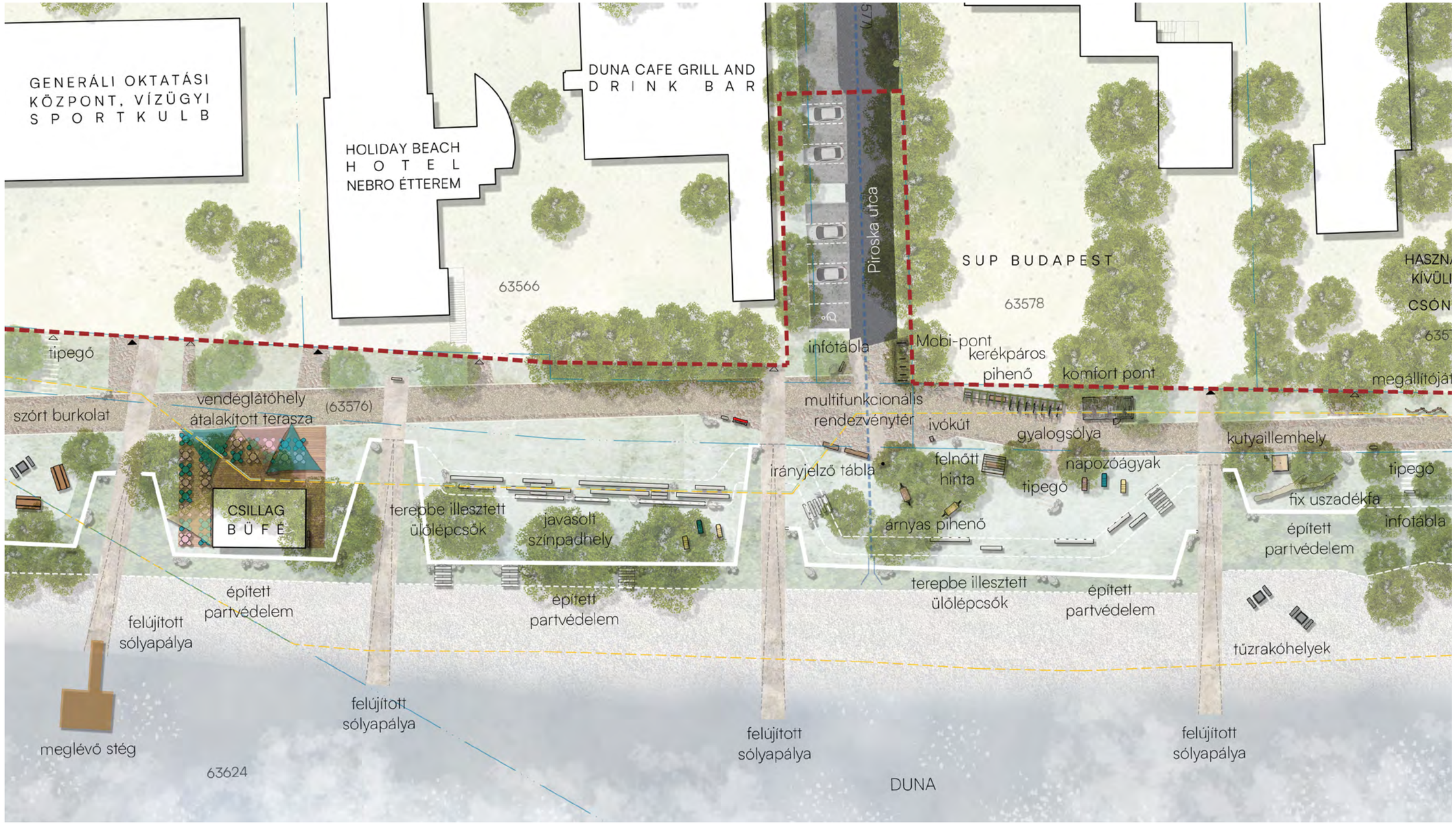

Piroska utcai kaputér

Intenzív terv (III. ütem) 'A' verzió

7

A látványrajz a Duna felé nézve mutatja a Piroska utcai teresedésről a fövenyre vezető gyalogsólyát és a végén elhelyezkedő természetes pihenőt és információs pontot.

megbízó: BUDAPEST közreműködő szervezet: enviroduna tervezők: léptékterv

Pihenőpontok

Hangulatok és koncepcionális elvek

A koncepcióterv pihenőként kezeli a leülésre, **pihenésre alkalmas kis sétánybővületeket és a további belépési pontokat**, mint az Aranyhegyi-patak és a Kossuth árvízkapu végpontok, további kis utcacsatlakozások. Ezek a pontok **megállásra, szemlélődésre késztetnek és lehetőséget biztosítanak a pihenésre** és egyéb rekreációs használatra.

Felszereltségük a pontos elhelyezkedésüktől és tervezett használatuktól függően változik, de jellemzően a következők (pontos felszereltségüket lásd a TAJ-KT-HSZ-04 Szabadtérépítészeti koncepcióterv Intenzív terv (III. ütem) című tervlapon):

- információs tábla,
- irányjelző tábla,
- ülőbútor (változó kialakítású és használatú),
- hulladékgyűjtő,
- kerékpártámasz,
- ivókút

Pihenőpont

Látványrajz

A látványrajz a sétány felől mutatja a Piroska utca közelében kialakított pihenőt és árnyékoló pergolát, mely szabadtéri tanteremként is funkcionál.

megbízó: BUDAPEST közreműködő szervezet: enviroduna tervezők: léptékterv

Föveny és vízfelület

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Duna-parti föveny a **Római-part egyik legértékesebb része**. A parti területek bármiféle **építés vagy berendezés nélkül is kiválóan használhatók**, így a szabadtérépítészeti koncepcióterv elsősorban a jelenlegi állapot megtartására törekszik a f**öveny megtisztítására** alapozva.

A koncepció ezen felül **parthasználati zónák**at alakít ki, melyek a terv szerint információs táblákkal és közterülethasználati szabályozással kerülnek kijelölésre.

- szabadstrand
- kutyás partszakasz
- horgász zóna
- nem motoros vízisport zóna (teljes vízfelület)
- nem differenciált vegyes használatú terület

A föveny **berendezése** minden esetben **mértéktartó, kis számú, helyteremtő, árvízálló vagy mozgatható eszközök**ből (jellemzően multifunkciós pihenőfelületekből) áll. Mindegyik zónában szükséges kiemelt figyelmet fordítani a **természeti értékek megőrzésére** és a **környezeti nevelési általi érzékenyítés**re.

Meglévő és tervezett mikrofunkciók

Játszóterek, játszópontpok

A sétány menti területek szűk kiterjedése miatt **nagy játszóterek helyett** lineáris elrendezésben a **sétányra felfűzve** helyezkednek el **játszó és játékos pontok, kis játszóterek**. A hagyományos játszóterekhez képest a Római-part játszópontjai nincsenek lekerítve, hanem a sétányra felfűzve, **nyitott térbővület**ként jelennek meg.

A játszóelemek egyrészt **hagyományos játszóeszközök** természetes/természetes hatású ütéscsillapító burkolatra helyezve, de a kaputereknél és pihenőkben is megjelennek olyan **objektumok/installációk**, melyek engedik a gyermekek számára a játékot, azonban **önmagukban is vizuális érték**et képviselnek.

Bár a sétány mentén kevés sík felület áll rendelkezésre, a sétányt és a fövenyt összekötő rézsű felülete kihasználható bizonyos funkciók elhelyezésére. Ilyen többek közt egy **terepre illesztett, a lejtést kihasználó játszótér,** melyre a koncepcióterv a **Rozgonyi Piroska utca teresedéséhez kapcsolódóan** tesz javaslatot.

Meglévő és tervezett mikrofunkciók

Emlékhely és művészet

EMLÉKHELY

A koncepció, a közösség felvetésére, a Római-parton spontán megjelenő emléktárgyak, mécsesek számára kíván egy rendezett, természettisztelő megoldást. A Kalászi utca és Losonci utca közötti szakaszon a kijelölt emlékhely a sétány mentén biztosítja a hozzátartozók számára, hogy méltó módon emlékezzenek meg barátaikról és rokonaikról.

Az emlékhely kialakítására a koncepció nem alakít ki pontos tervet, de több verziót is bemutat, melyek egyeztetése a közösséggel kiemelt fontosságú!

Az emlékhely lehetséges kialakítására megoldások lehetnek a következők:

– **installáció** burkolatban

– gyertyagyújtásra/**koszorú elhelyezésre alkalmas felüle**t vagy installáció

MŰVÉSZET A RÓMAI-PARTON

A koncepció meghatározza a jövőben elhelyezhető **installációk, művészeti vagy utcazenei területek helykijelölését**. A cél olyan művészeti funkció nélkül is működő/belakható terek kialakítása, melyek szervesen kapcsolódnak a sétányhoz.

Meglévő és tervezett mikrofunkciók

Közösségi helyszínek

KÖZÖSSÉGI KÖNYVTÁR

A Római-parton jelenleg is található egy **könyvcsere helyszín**, vagy közösségi könyvtár. A koncepció a funkció megtartását és felszereltségbeli fejlesztését irányozza elő egy **köré szervezett pihenő**vel. A könyvtár helye és a kapcsolódó pihenő kialakítása a TAJ-KT-HSZ-04 Szabadtérépítészeti koncepcióterv Intenzív terv (III. ütem) című tervlapon látható.

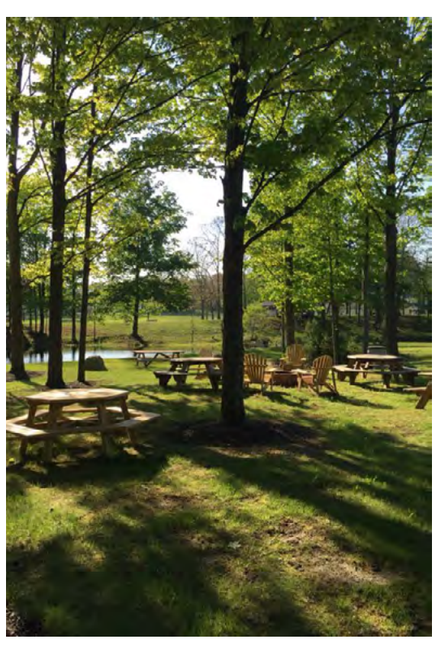
KÖZÖSSÉGI KOMPOSZTÁLÓ

A közösségi komposztálókról összességében elmondható, hogy jól megközelíthető, burkolt vagy zöldfelületben helyezkedik el, mindenki számára hozzáférhető, nagyobb csomópontokhoz közel található. Kialakításuknál fontod az egységes arculathoz való igazodás, cél pedig a komposzt helyben felhasználása.

TOVÁBBIAK

- **Piknikező**
- **Szabadtéri tanterem**
- **Speciális pihenők**
- **Tűzrakó-grillezőhelyek, stb.**

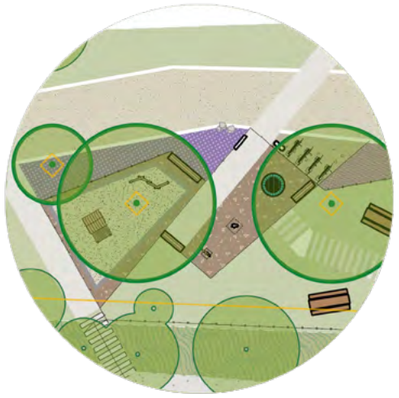

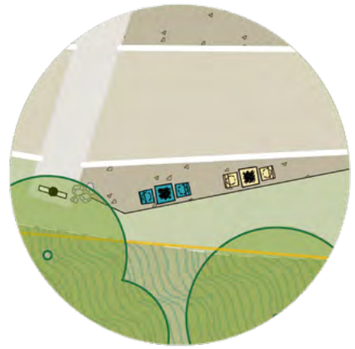
Meglévő és tervezett mikrofunkciók

Játszóterek - játszópontpok - kültéri fitness-pont - sakk

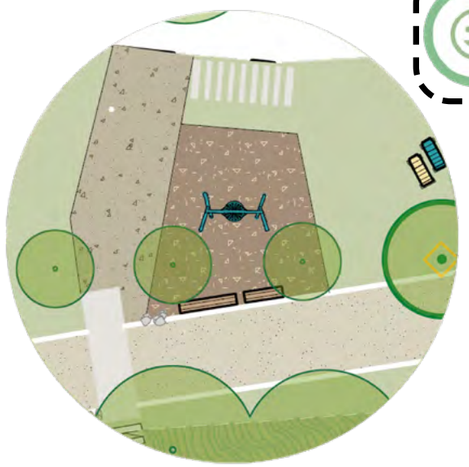

2 JÁTSZÓTÉR

5 SAKK ASZTAL

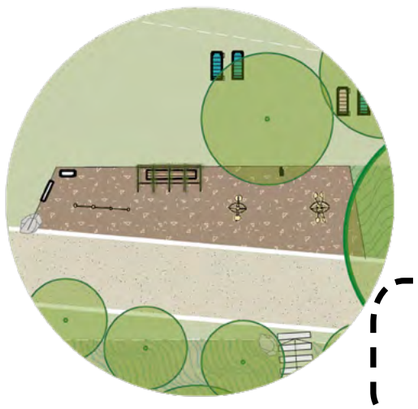

10 MEGÁLLÍTÓ JÁTÉK

TERMÉSZETES JÁTSZÓTERÜLET A FÖVENY TELJES SZAKASZA

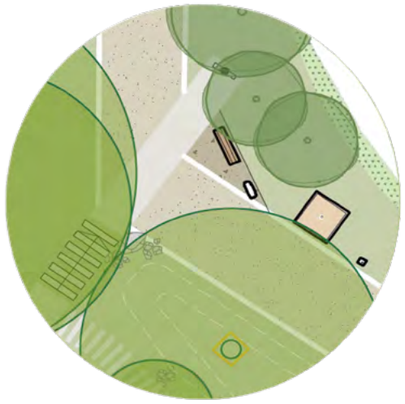

2 KÜLTÉRI FITNESS-PONT

Meglévő és tervezett mikrofunkciók

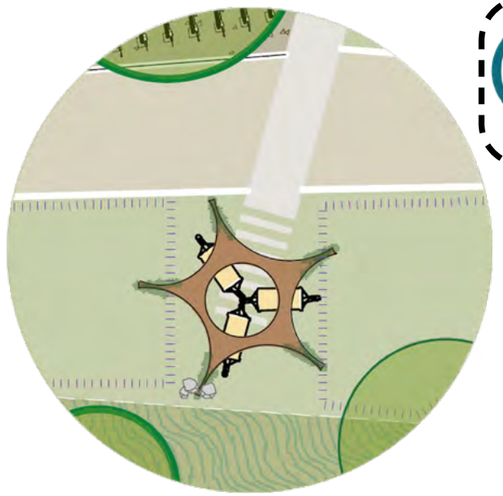
Kutyás funkciók - rovarhotel - landart - piknik

3 KUTYÁK SZÁMÁRA KIALAKÍTOTT ILLEMHELYEK, ÉS HULLADÉKGYŰJTŐK

2 ROVARHOTEL

3 TERMÉSZET MŰVÉSZETE, LANDART ELEM

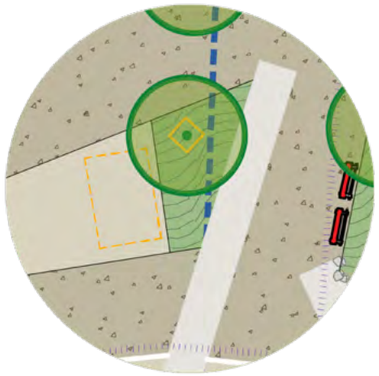

6 VENDÉGLÁTÓHELYHEZ NEM KAPCSOLODÓ PIKNIK ASZTAL

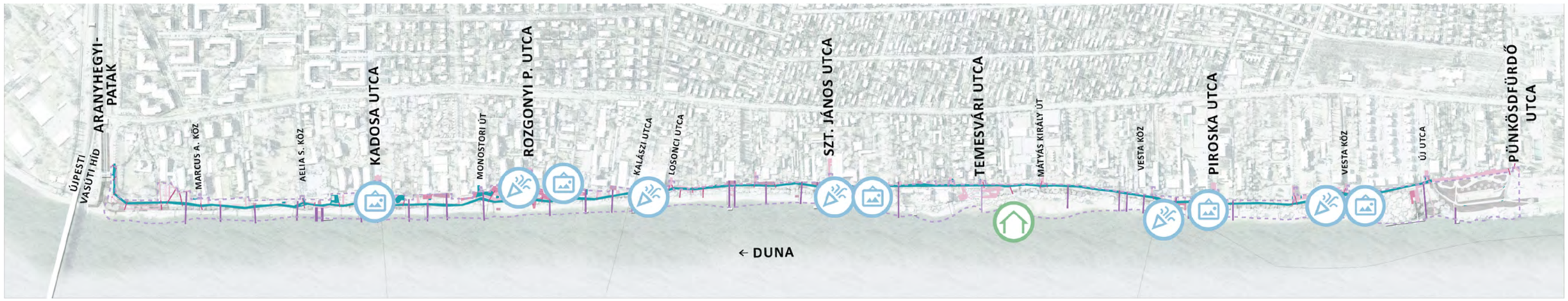
Tervezett program helyszínek

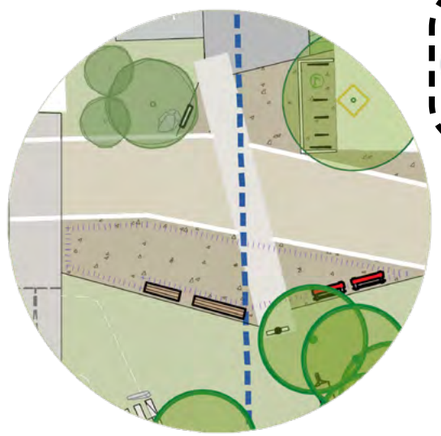
Kiállító - színpad - tanösvény

31 TANÖSVÉNY PONTOK
A SÉTÁNYBA INTEGRÁLVA

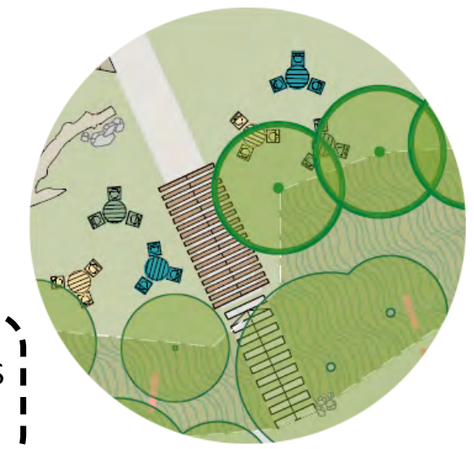

5 LEHETSÉGES
SZÍNPAD HELY

5 LEHETSÉGES KIÁLLÍTÓ TÉR

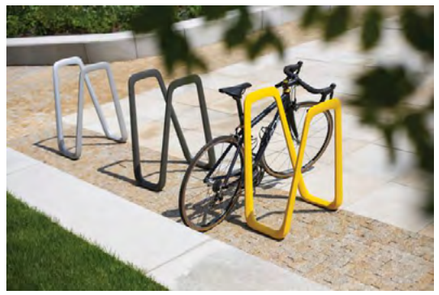

1 KÖRNYEZETI NEVELÉS
HELYSZÍNÉT BIZTOSÍTÓ
SZABADTÉRI TANTEREM

Mikromobilitási és kerékpáros infrastruktúra

Hangulatok és koncepcionális elvek

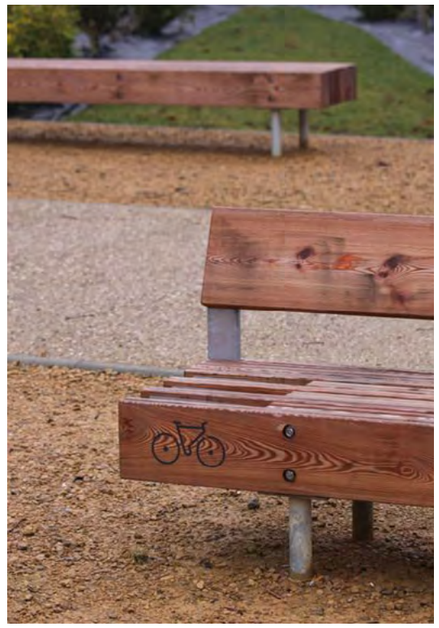

A szabadtérépítészeti koncepcióterv meghatározza a Római-part kerékpáros és mikromobilitási infrastruktúrájának fejlesztési irányelveit a **látogatók kényelme és biztonsága** érdekében, melynek alapját a **Duna-parton és a Nánásik-Királyok útján párhuzamosan futó kerékpáros útvonal** biztosítja.

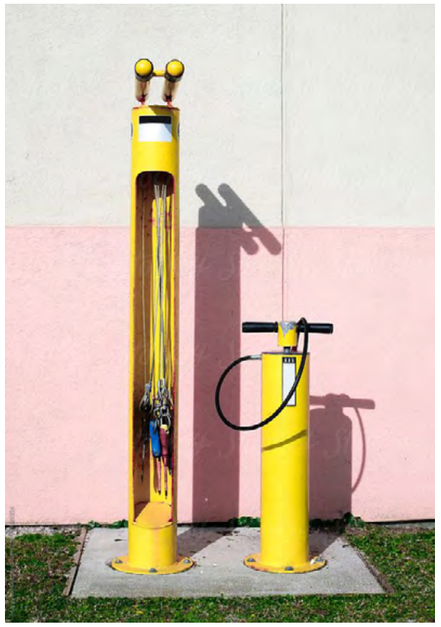
A párhuzamos kerékpáros útvonal előnye, hogy így a **Duna-parton** létrejöhet a **vegyes (gyalogos-kerékpáros) használatú közlekedési felület**. A sétány és használati rendjének kialakítása lehetővé teszi a **konfliktusmentes közlekedés**t a különböző használói csoportok közt. Ennek kiegészítéseként jelennek meg **Mobi pontok, kerékpártámaszok, szervíz- és pihenőpontok, irányjelzők és a közös használatú felületek szabályainak ismertetői**.

A koncepcióterv által kijelölt pihenők rendszere lehetővé teszi a hosszabb távú kerékpártárolást a belépési pontokon, motiválva a kerékpáros használókat a lassú kerékpározásra, vagy akár a kerékpáros megérkezést követően a gyalogos közlekedésre.

Az **elektromos rollerek és bérelhető eszközök** esetében a közösség és a tervező álláspontja, hogy azokat a **kaputereken és utcatorkolatokban felfestéssel kijelölt Mobi pontokon lehessen csak letenni**, ezzel elkerülve azok nagy sebességű használatát a sétányon.

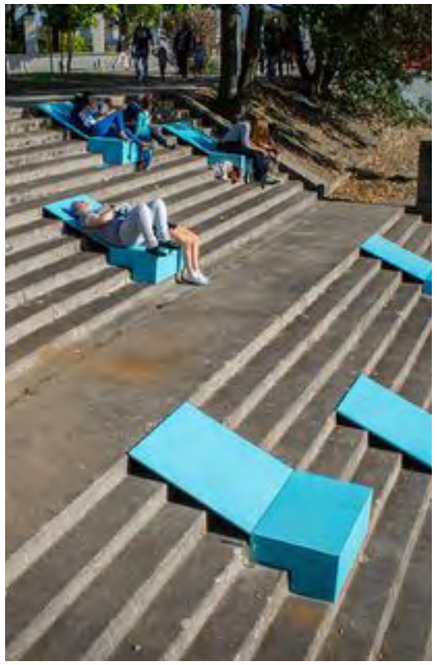

KONCEPCIÓHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK

Arculat és pop-up megoldások

Hangulatok és koncepcionális elvek

Javasolt a Római-part megújítását abban az esetben is megkezdeni, ha a források nem állnak rendelkezésre a teljes szabadtérépítészeti program kialakítására (lásd: Ütemezhetőség és tervek egymásra épülése című fejezet). Erre lehetőséget kínál a **Római brand, vagyis a Római-part vizuális kommunikációs arculat**ának megalkotása, valamint az **ideiglenes, installatív vagy a taktikai urbanizmus** eszközkészletével kialakítható **funkcionális egységek**, melyek előrevetíthetik a végső tervezett funkciót az adott területen (lásd: TAJ-KT-HSZ-02 I. ütem – Taktikai urbanizmus terv)

A jelenlegi rendezetlenséget sugalló anyaghasználati és vizuális káosz elkerülése érdekében javasolt **minden egyéb fejlesztést megelőzően, első lépésben a Római-part vizuális arculatának terveztetése** (pl.: brand kialakítása, logó, arculati jelrendszer, szín-használat stb.), majd az ehhez alkalmazkodó elemek (pl.: bútorok és berendezési tárgyak, információs infrastruktúra elemek, reklámtáblák, programajánlók, marketing anyagok, weboldal, applikáció stb.)

Az arculat tervezésénél a következő szempontrendszer figyelembevétele javasolt a koncepció szerint:

- egyedi **Római-part hangulat** megragadása
- **természetesség** és a városi pozíció egyensúlyának megteremtése
- egyedi értékek hangsúlyozása
- **Duna-part** és föveny
- ártéri ökoszisztéma, **flóra és fauna** (pl.: galériaerdő, **Dunavirág**)
- tradicionális evezős **vízisportok**

Környezeti nevelés és információs rendszer

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Római-part igazi különlegességét a **természeti és kulturális értékek és a Dunához kapcsolódó élet** együttese adja. A koncepcióterv ezen értékek bemutatására, általános környezeti nevelésre, valamint a használati szabályok ismertetésére, és iránymutatásra egységes, az arculathoz illeszkedő programot és információs rendszert javasol, mely tervezése a további tervfázisokhoz kapcsolódóan jelent feladatot.

A **környezeti neveléshez kapcsolódó elemek** többek között:

- tanösvény állomások
- madáretetők, fészkelőhelyek, rovarhotelek
- megfigyelő pontok
- erdei sétaút
- szabadtéri tanterem
- különböző információs táblák

Információs táblarendszer elemei:

- nagy méretű ismertető táblák (térkép / a Római-part története)
- közepes méretű ismertető táblák (információ a Római-partra jellemző egyedi értékekről - természeti, építészeti, kulturális stb.)
- kis méretű ismertető táblák (állatokat és növényeket bemutató táblák stb.) és irányjelző táblák

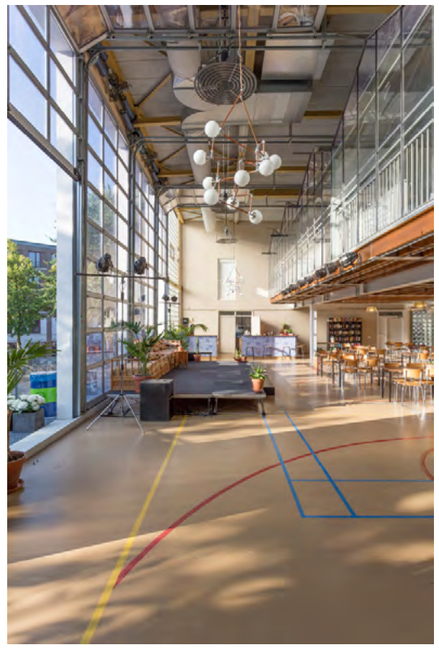

A környezeti neveléshez kapcsolódóan a koncepcióterv részeként megjelenik egy, a római-parti sétányba integrált **tanösvény**, mely minden témakört felölel, ami a Római-part szempontjából releváns. Ezek a teljesség igénye nélkül: **flóra és fauna, nem motoros vízisportok, helytörténet, híres személyek, értékes épületek, régészeti emlékek, Duna, árvíz** stb.

Épületek újrahasznosítása

Hangulatok és koncepcionális elvek

A Római-parton a közösség részéről jelentős igény mutatkozik egy **közösségi célú épület kialakítására** vagy meglévő épület ilyen célú hasznosítására. Az ilyen típusú használat nem csak a Római-parton megjelenő **funkciók körét tudná gazdagítani**, de a **teljes éves használhatóság**ot is elősegítené.

Nagy potenciállal rendelkeznek, többek közt erre és egyéb attraktív célokra, a **használaton kívüli, vagy funkció nélküli épületek**.

Lehetőség nyílik olyan terek kialakítására, ahol különböző programokon vehetnek részt a közösség tagjai, pl. **kiállítótér**, iskola utáni programok helyszíne, alkalmas lehet **táborok** lebonyolítására, kihelyezett iskolai programokra, **kulturális esemény**ekre, valamint befogadhat időszakosan vagy részben forprofit **rendezvény**eket, szolgáltatásokat/szolgáltatókat.

HRSZ.	POTENCIÁLIS FUNKCIÓ
19337/1	Arany-hegyi patak rehabilitációja
23779/8	Régészeti lelőhelyek és emlékek bemutatása
23775	Dunai ártér bemutatópark
23759/3	Bíbic Közösségi Központ és a Bíbic büfé integrálása komfortponttal
23757	Csónakház újranyitása
23749/1	Csónakház újranyitása
23730	Nyugdíjasok közösségi háza
60083	Vízisport központ
60063	Csónakház újranyitása
60002/1	Közösségi ház
60003/2	Kemping, közösségi tér, az épületben Sajtmozi és közösségi ház
60116/1	Duna-kavics játszótér
63555	Kiállítótér
63558	Étterem újranyitása
63562	Iskolák számára átadható terület
63579/2	Dunavirág erdei tábor
63613	Önkéntes partőrség számára átadott terület
63614	A Római-partért dolgozó civil szervezetek számára átadott terület

Referenciaprojektek forrása: https://metropolismag.com/projects/netherlands-adaptive-reuse/
https://metropolismag.com/projects/adaptive-reuse-mexico-city/

TÁJÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

Burkolatok és szegélyek

Anyaghasználat

Sétány és pihenői

Stabilizált szórt (zúzottkő vagy folyami kavics) burkolat (mechanikai stabilizációval, agyag és/vagy cement bekeveréssel vagy egyéb pl. természetes polimer kötőanyaggal stabilizálva). A természetes hatás, a sétány vonalvezetésének oldása és a burkolatok monotonitásának elkerülése érdekében a **szegélyek** a megszokott kerti vagy fémszegély helyett **betonba ágyazott természetes kő**ből, vagy nagyméretű **mosott folyami folyami kavics**ból készül változó szélességű (20-40 cm) sávban.

Sólyapályák és *„gyalogsólyák”*

A gyalogsólyák egyszerre több célt szolgálnak, egységes rendszerben jelölik ki a fövenyre való gyalogos lejutás és kilátópontok helyeit, figyelemfelhívó és kerékpáros forgalomlassító szereppel bírnak, valamint segítik a térhatárok jelzését és a burkolatváltások tervezettségének fenntartását. Burkolati értelemben a sólyák és gyalogsólyák a sétányon keresztülvágó **szilárd burkolatú sávok** (javaslat: sepert beton).

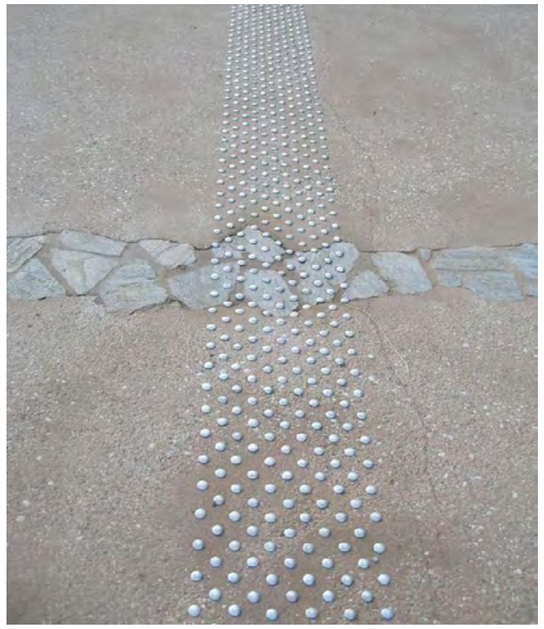

Teresedések és nagy terhelésű területek

A sétány és a teresedések azon szakaszai, melyek rendszeres gépjárműves terhelést kell elbírjanak (telkek megközelítése, komfortpontok és vendéglátóhelyek esetén a szippantó tartálykocsi és hulladékelszállító járművek) **erősített alépítménnyel** készülnek, de **felületükben nem térnek el** az egységesen tervezett sétány, vagy terek burkolatától, ezzel tovább hangsúlyozva a gyalogos közlekedés mentális prioritásérzetét. A rendezvényekre, közösségi eseményekre alkalmas teresedések kiemelt részei a **stabilizált szórt burkolat mellett természetes kő**, vagy akár kis mennyiségű térkő, sepert beton burkolati betéteket is tartalmaznak.

Burkolatok és szegélyek

Anyaghasználati variációk

stabilizált szórt burkolat, betonba ágyazott, mosott folyami kaviccsal szegélyezve

A sétány és csatlakozó pihenők, valamint a csatlakozó utcák torkolatában a terek burkolatára kialakított javaslatot a **közösség által megfogalmazott igények**, a **hely karakteréhez való illeszkedés, a fenntarthatóság és a gazdaságosság szempontjai** befolyásolták.

A közösségi tervezés során felmerülő igények közt szerepeltek a következők:

- **természetes** hatás
- **nem forrósodó** felület
- nem túlzottan porozó kialakítás
- **nem zökkenőmentes** felület

A terv javaslata, melyet a közösség is támogat, valamely a továbbtervezés során pontosítandó **stabilizált szórt** (zúzottkő vagy folyami kavics) **burkolat** (mechanikai stabilizációval, agyag és/vagy cement bekeveréssel vagy egyéb pl. természetes polimer kötőanyaggal stabilizálva).

A szórt burkolat **előnye** a kényelmes használat, a **tervezési területhez való megfelelő illeszkedés**. Ugyanakkor **negatívuma a magasabb fenntartási igény** (a használat függvényében akár éves rendszerességű kopóréteg pótlás és javítás), a felporzás veszélye, valamint, hogy az így kialakított burkolat **nem árvízálló**, vagyis amennyiben a Duna vízszintje eléri a sétányt, úgy annak teljes rekonstrukciója válhat szükségessé.

stabilizált szórt burkolat, lángolt, rusztikus felületű természetes kővel szegélyezve

stabilizált szórt burkolat, vágott felületű természetes kővel szegélyezve

Partél és partvédelem

Hangulatok és koncepcionális elvek

A hosszú távú **parthasználat egyik alapfeltétele a megfelelő kialakítású partvédelem**, annak érdekében, hogy mind a sétány felülete, mind a föveny és a köztük lévő kapcsolat biztonságosan tudja betölteni funkcionális szerepét.

A szabadtérépítészeti terv a partvédelem kialakításának szükségességét, és a hozzá kapcsolódó tájépítészeti igényeket fogalmazza meg. A meghatározott műszaki megoldásokkal és beavatkozásokkal a rézsűk rongálódása, a part elhabolása megakadályozható, a partvédelmi művek rendszere segíti a biztonságos hasznosítást.

Javasolt partvédelmi kategóriák a Római-parton:

– Meglévő hullámtörést biztosító **kőszórás**sal kialakított értékes faállománnyal rendelkező partszakaszok megerősítése.

– **Mérnökbiológiai** eszközökkel megfogott partfal, melynek kialakítása az árvizek esetén is megfelelő stabilitást biztosít. Növényállománya erősíti a Duna-part karakterét, elősegíti további élőhelyek kialakulását a parton.

– Meredek szakaszokon a támfalak rézsűs lépcsőzése, a **növényzettel kombinált falak**, a rézsű körömvonalánál alacsony támfallal történő megtámasztással alakíthatók ki.

– **Integrált partvédelem**, ahol a védelem mellett rekreációt biztosító funkciók kerülnek kialakításra, mint leülést biztosító elemek, gyermekek számára játszóhelyek vagy akadálymenetes megközelítési lehetőség elhelyezése.

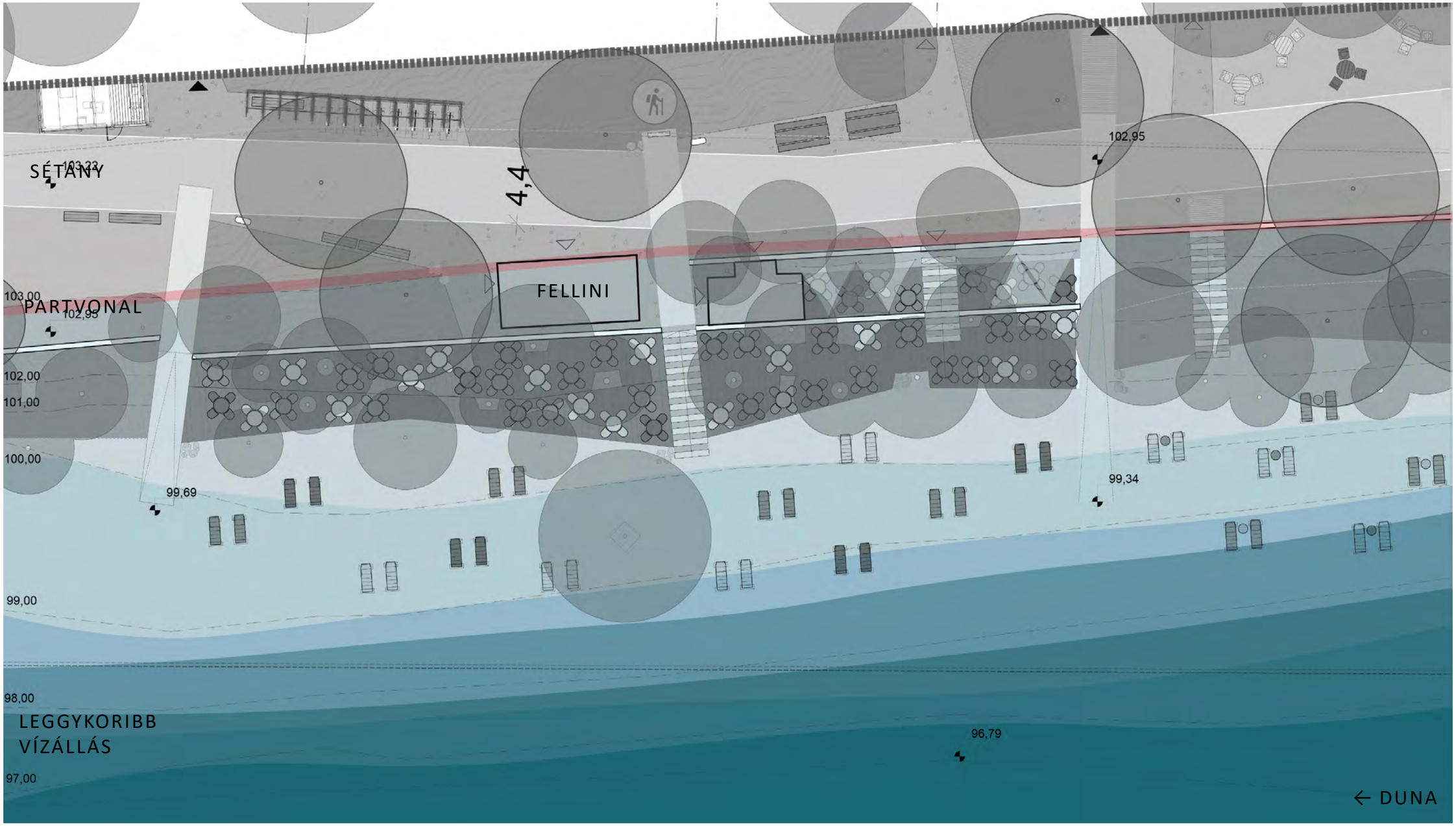
– **Betonba ágyazott terméskő** burkolatú rézsűkhöz kapcsolódó épített partvédelem.

A meghatározott helyeken partvédelmet biztosító növényzetet alacsonyan kell tartani a vizuális kapcsolatok megtartása, közbiztonság javítása, árvízvédelem és az árlevonulás biztosítása érdekében. **A tervezett partvédelmi megoldások a sólyapályák partfalba illesztésére is kiterjednek**, így azokhoz kapcsolódva épített rézsűk és lépcsők elősegítik a fövenyen történő keresztirányú, biztonságos közlekedést.

Partél és partvédelem

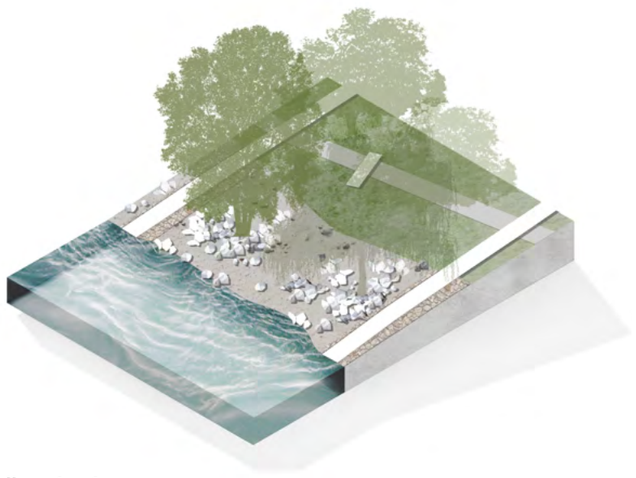
Duna vízállásának szemléltető ábrája

Az ábra a 2002 és 2022 között mért havi átlag vízállások alapján szemlélteti a Duna vízállásának változását a Fellini Római Kultúrbisztrónál.

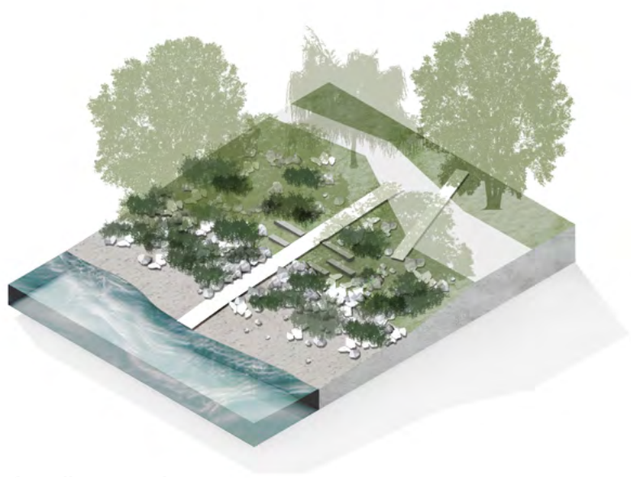

Partél és partvédelem

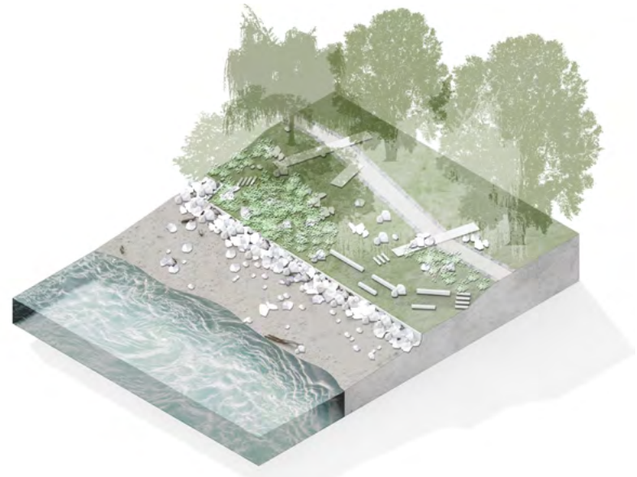
Parthasználat és partvédelmi megoldások

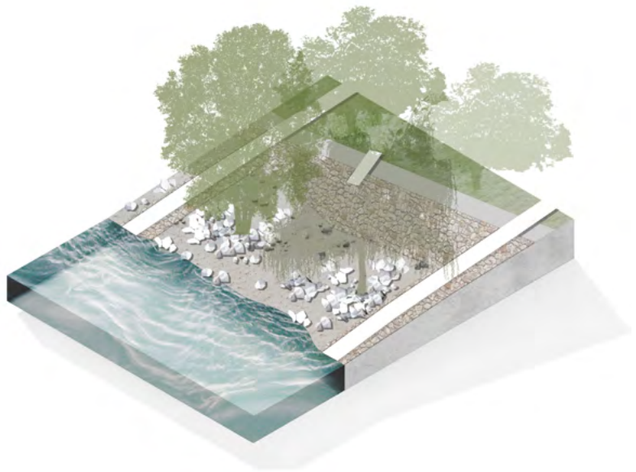
KŐSZÓRÁS
meglévő hullámtörést biztosító kőszórással kialakított, értékes faállománnyal rendelkező partszakaszok megerősítése további kőszórással

MÉRNÖKBIOLÓGIAI
mérnökbiológiai eszközökkel megfogott partfal, aminek kialakítása az árvizek esetén is megfelelő stabilitást biztosít, növényállománya erősíti a Duna-part karakterét, elősegíti az élőhelyek további kialakulását a parton

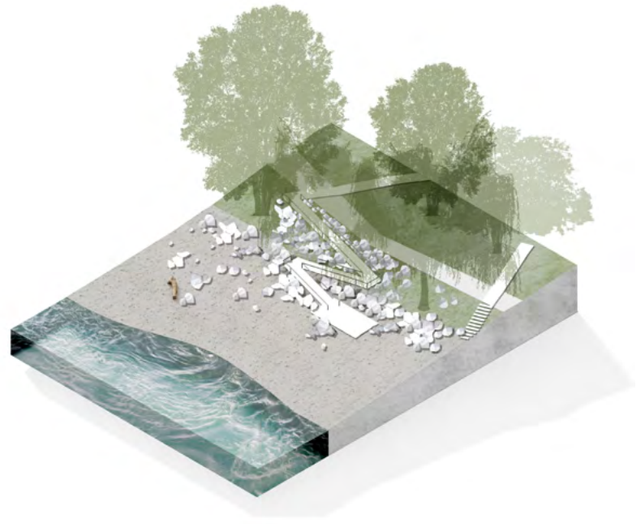
MŰTÁRGYAK ÉS NÖVÉNYZET
meredek szakaszokon a támfalak és a növényzettel, sziklákkal kombinált rézsűk, a támfalak aljánál hullámtörő kőszórással

TERMÉSKŐ RÉZSŰBURKOLAT
meglévő és meredek szakaszokon, vízkifolyásoknál betonba ágyazott terméskő burkolat

FUNKCIÓVAL INTEGRÁLT - REKREÁCIÓ
integrált partvédelem, ahol a védelem mellett rekreációt biztosító funkciók kerülnek kialakításra, mint leülést biztosító elemek, gyerekek számára játszóhelyek

FUNKCIÓVAL INTEGRÁLT - RÁMPA
integrált partvédelem, ahol a védelem mellett akadálymenetes megközelítés is biztosított

Vendéglátóhelyek, pavilonok és komfortpontok

Hangulatok és koncepcionális elvek

A koncepcióterv több helyen javaslatot tesz meglévő, rossz állapotú vagy minőségű közterületi építmények bontására és szükség szerint pótlására.

Gyakorlatban a koncepcióterv **egységes arculatú, fél mobil, konténerépületek**kel pótolja az elbontásra javasolt vendéglátóhelyeket és ugyan ezen épülettípussal javasolja kialakítani a **komfortpontokat, elsősegélynyújtásra alkalmas helyet és bármilyen minden oldalán zárt építményt**.

A koncepciótervben ezeken kívül jellemzően **nyitott, váz és lamellaszerkezetes, természetes anyaghasználatú árnyékoló pergolák, öltöző-zuhanyzó** stb. szerepelnek, melyek sokkal kevésbé épületek, mint s**zellős kerti építmények**.

Berendezések

Hangulatok és koncepcionális elvek

A berendezési tárgyak az **arculathoz illeszkedő**en **két jellemző csoportba kategorizálhatók**. Egyrészt elhelyezésre kerülnek, olyan **fix bútorok** (mérsékelt darabszámban), melyek a **sétány** szintjén vagy annál magasabban helyezkednek el, valamint a **föveny**t és a tervezési terület egyéb részeit olyan bútorok rendezik be melyek **mozgathatók és így elszállíthatók**.

A **fix bútorok masszív kialakításúak, természetes anyaghasználattal**, jellemzően kőből, gabionból, fából. Jellemzőiknek köszönhetően nem vesz el az esztétikai értékükből az időjárási és használati elhasználódás. A **mobil bútorok az arculathoz illeszkedően színesek**, jellemzően festett fémből készülnek és a tervezési területen belül **szabadon mozgathatók** (azonos vagy hasonló rendszer, mint Budapest szék programjában pl. a rakparti lazac székek). Az információs rendszer táblái a két elemcsoport jellemzőit egyesítik.

Növényalkalmazás

Hangulatok és koncepcionális elvek

A terület természetközeli ökoszisztémainak ellenállóságát, az **egyedi ártéri hangulat**ot, a **zöldfelületi hálózatban betöltött szerep**ét erősíti, a fenntartási igény csökkentése mellett, a **változatos biodiverz növényzet** alkalmazása. A **honos növények** telepítése és a társulások fenntartása kiváló módszer a táplálékforrások és búvóhelyek létrehozására.

A koncepció növényalkalmazási javaslatának alapelve a Római-parti zöldfelületek funkcióhoz és karakterhez illeszkedő, fenntartásbarát kialakítása, a biodiverzitás és honos állományok növelése.

A növénytelepítési koncepció alapelve továbbá, hogy **reagál a víz melletti tervezés előnyeire és hátrányaira**. A növények számára jobb feltételek adottak a vízpart közelsége miatt, ez a párásabb mikroklímának és a talajvíz magas szintjének köszönhető. Ez magával hozza, hogy szélesebb növényszortimentet lehetséges alkalmazni, magasabb díszértékkel rendelkező fajok is megjelenhetnek. Közvetlenül a partra telepített növényeknek tűrniük kell a magas talajvizet vagy az esetleges elárasztást is. **A vízpart menti növényfelületek egyedi karaktert adnak az adott partszakasznak.**

Növényalkalmazás

Vezérfajok

Tervezett fák

A föveny és az ártéri erdő közelébe jellemzően a természetes társulásokra jellemző fajok, vagy kertészeti fajtáik kerülnek, míg a folyótól távolodva a környezeti adottságokhoz és a tervezési terület hangulatához illeszkedő egyéb kertészeti fajok és fajták gazdagítják a növényállományt.

- Fehér nyár Populus alba és fajtái
- Fekete nyár Populus nigra és fajtái
- Fehér fűz Salix alba és fajtái
- Törékeny fűz Salix fragilis
- Salix alba ’Chermesina’
- Szomorúfűz Salix alba ’Tristis’
- Vénic szil Ulmus laevis és fajtái
- Enyves éger Alnus glutinosa és fajtái
- Lándzsáslevelű éger Alnus × spaethii
- Közönséges platán Platanus x hispanica
- Amerikai mocsártölgy Quercus palustris

Tervezett cserjék

A cserjék esetén is a tervezett fáknál ismertetett szempontok relevánsak.

- Salix eleagnos ’Angustifolia’
- Bíbor fűz Salix purpurea és fajtái
- Kányabangita Viburnum opulus és fajtái
- Rézvörös fanyarka Amelanchier lamarckii
- Selymes som Cornus sericea ‘Kelseyi’

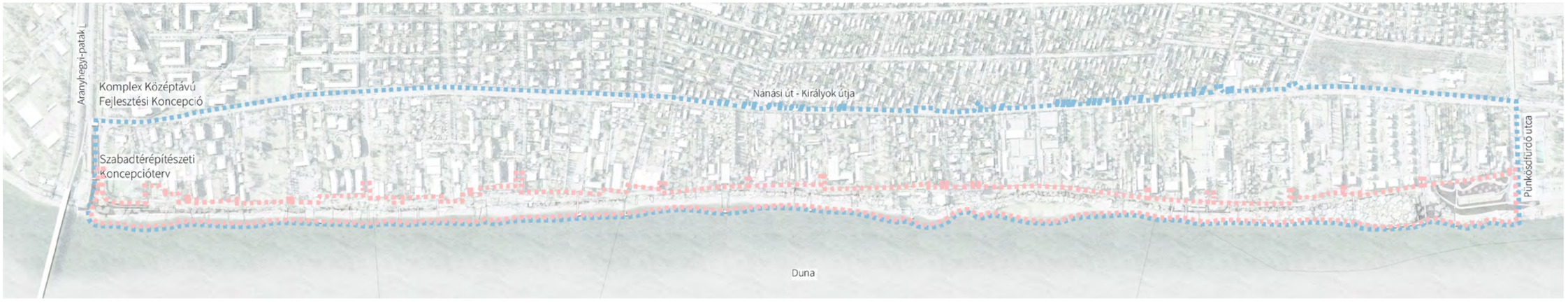
Tervezett évelők

- Nőszirom Iris sp.
- Sásliliom Hemerocallis sp.
- Réti boglárka Ranunculus acris ‚Multiplex’
- Koloncos legyezőfű Filipendula vulgaris ‚Plena’
- Orvosi szappanfű Saponaria officinalis ‚Alba Plena’
- Közepes rezgőfű Briza media
- Nádtippan Calamagrostis sp.
- Sásfélék Carex sp.
- Virágosnád Miscanthus sp.
- Diszgyertya Gaura lindheimeri ‚Siskiyou Pink’

MELLÉKLETEK

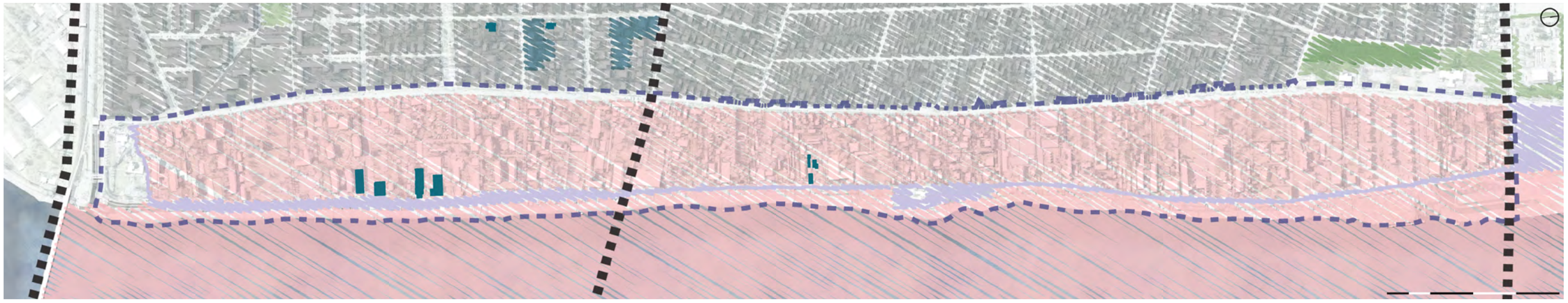
Vizsgálati tervlapok

Tervezési területek és Tervezett szabályozási terv területek

Jelmagyarázat

- Szabadtérépítészeti Koncepcióterv határa
- A Római-part komplex középtávú fejlesztési koncepciója tervezési határa

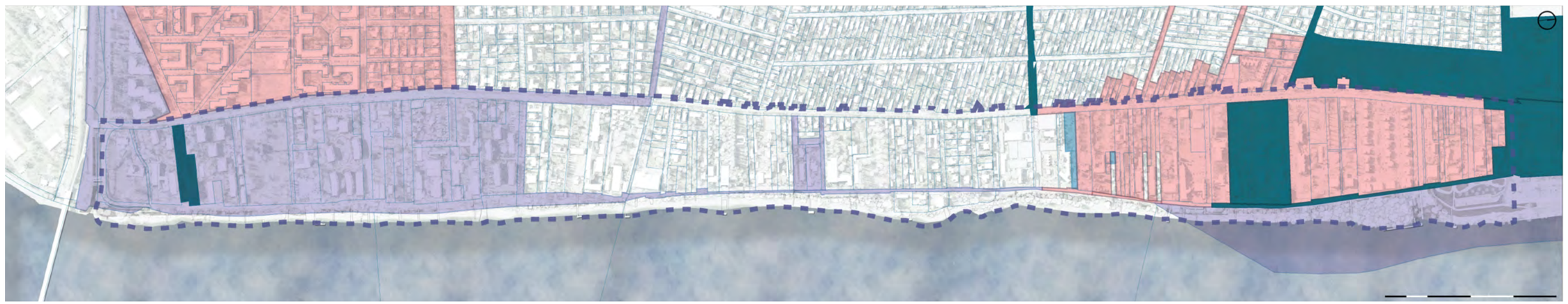

Jelmagyarázat

- DÉSZ kidolgozás alatt álló terület
- DKÉSZ kidolgozás alatt álló területe
- Lakóövezet
- Fővárosi helyi védett épületek
- Fővárosi helyi védett épületegyüttes
- Zöldterület, közkert, közpark
- Védelmi erdő
- Kerület rész határa
- Tervezési határ

Vizsgálati tervlapok

Védelmi övezetek és Mederterv

Jelmagyarázat

- Kiemelten védett és Ex-lege védett terület (K+E)
- Kiemelten védett (K)
- Ex-lege védett (E)
- Védőövezet (V)
- Tervezési határ

Jelmagyarázat

- Lefolyási holttér
- Átmeneti lefolyási zóna
- Másodlagos lefolyási zóna
- Elsődleges lefolyási zóna
- Tervezési határ
- Tervezett fővédvonal
- Főnyomócső nyomvonal
- Duna partvonala (2018)
- Meglévő fővédvonal

Vizsgálati tervlapok

Terület és Épület funkciók

Jelmagyarázat

- Lakóterület/ Társasüdülő
- Közösségi célú terület
- Kereskedelmi, szolgáltató terület
- Rekreációs terület
- Városüzemeltetési terület
- Közlekedési terület
- Zöldfelület területe
- Természetközeli terület
- Vízfelület területe
- Használaton kívüli terület
- Tervezési határ

Jelmagyarázat

- Életvitelszerűen használt hétvégi ház
- Életvitelszerűen használt társasüdülő
- Életvitelszerűen használt üdülő
- Vendéglátás
- Szállás
- Lakó
- Üdülő
- Sport
- Sport (dunai)
- Parkoló
- Használaton kívüli
- Raktározás
- Fővárosi Csatornázási Művek különleges terület
- Tervezési határ

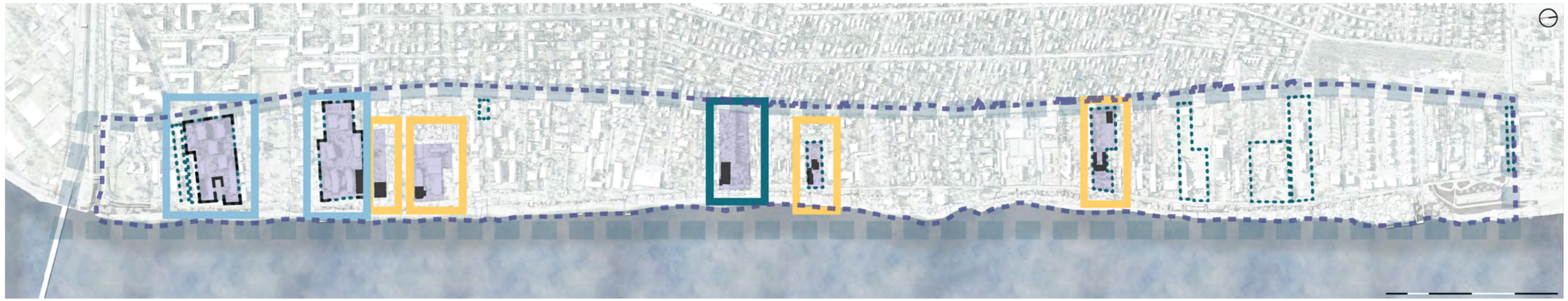
Vizsgálati tervlapok

Ingatlan tulajdonviszonyok és Védelmek

Jelmagyarázat

- Állami tulajdon
- Fővárosi tulajdon
- III. Kerületi tulajdon
- Alapítványi tulajdon
- Magántulajdon
- Telekhatár

Jelmagyarázat

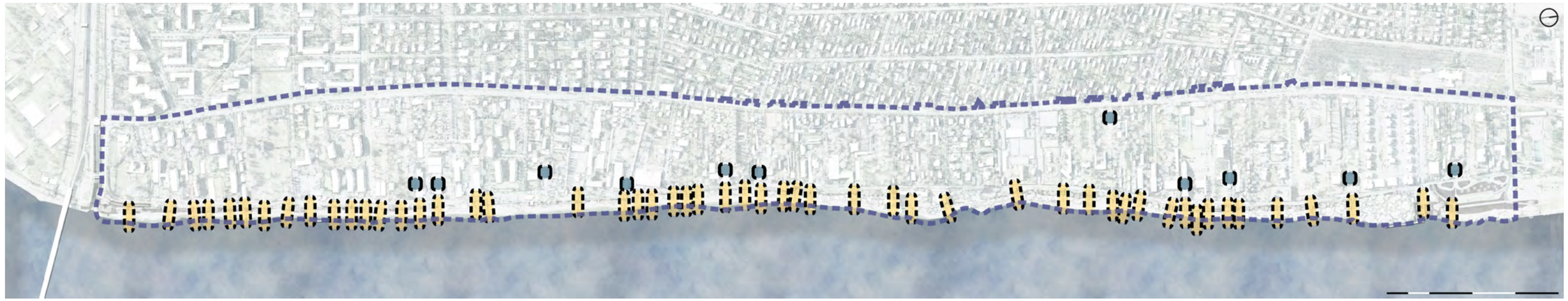
- Védett épületek telkei
- Védett épületek
- Védelmi terület lehatárolás
- Helyi védelemre javasolt építmény
- Műemléki környezet (Területi lehatárolással)
- Fővárosi Helyi Védett Építmények
- Régészetileg értékes terület
- Nyilvántartott régészeti lelőhely

Vizsgálati tervlapok

Fasorok, zöldfelületek és Csónakházak

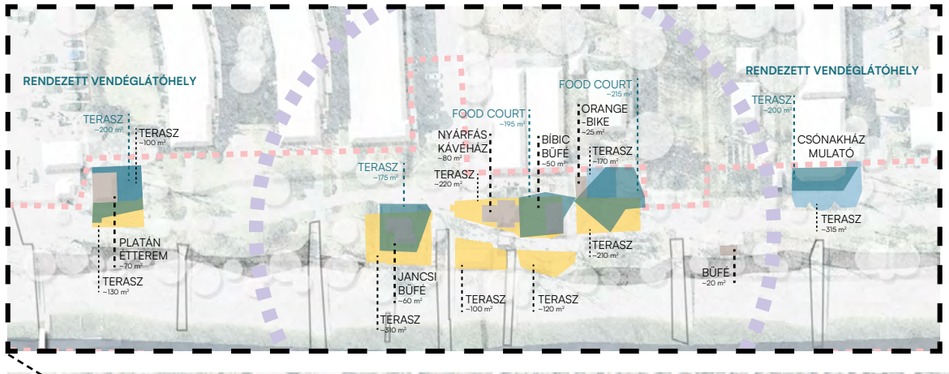
Jelmagyarázat
- Védett fasor
- Galériaerdő
- Védendő vén fűzfás
- Föveny
- Értékes fák (Tervezői szemrevételezés alapján)

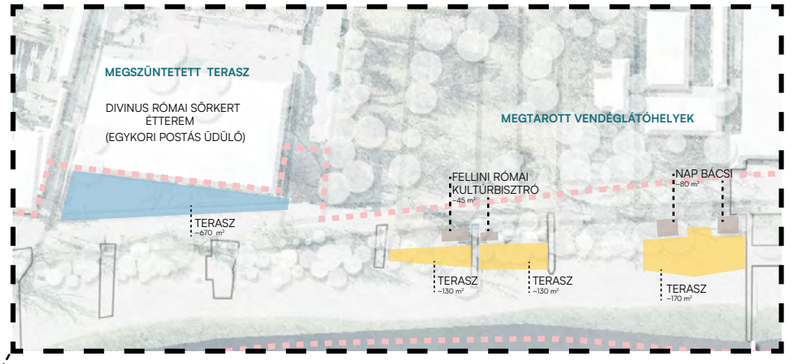

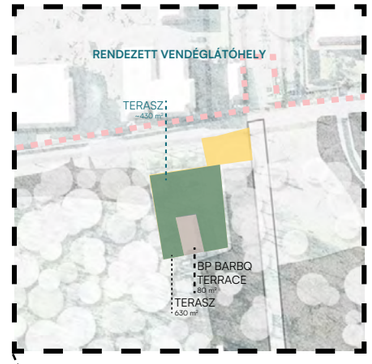
Jelmagyarázat
- Csónakház
- Sólyapálya
- Tervezési határ

Vizsgálati tervlapok

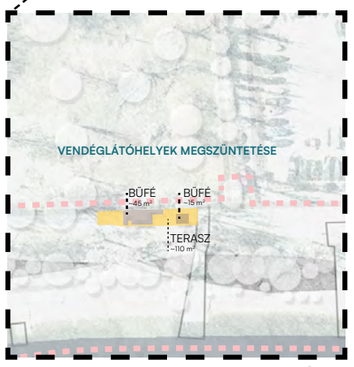
Vendéglátóhelyek - Teraszkimutatás

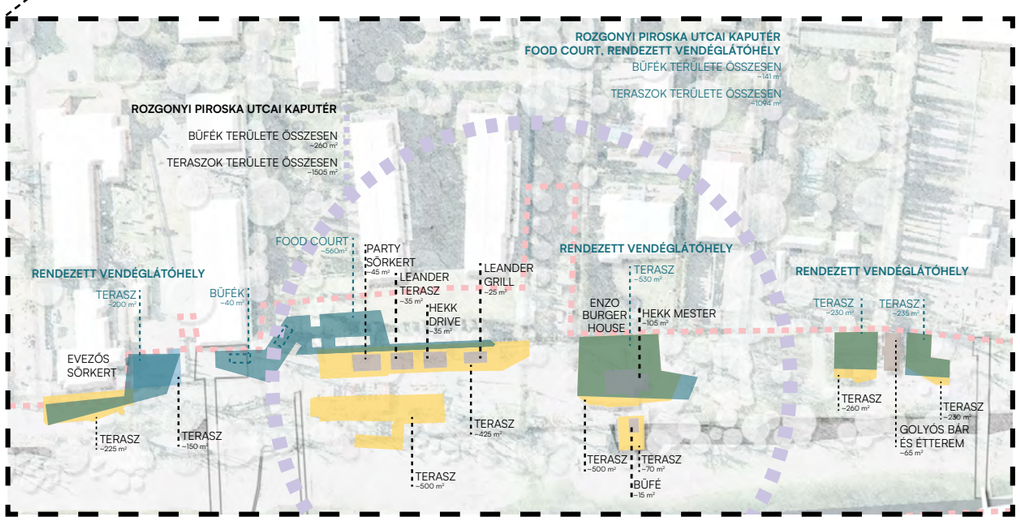

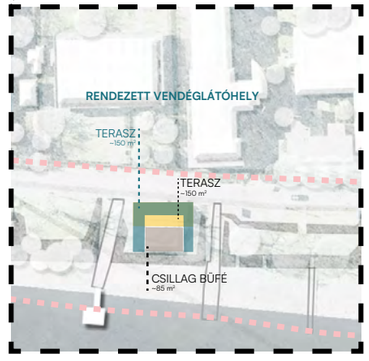

Jelmagyarázat

- Tervezési területhatár
- Tervezett kaputér
- Vendéglátó hely
- Meglévő, közterületi terasz
- Meglévő, magánterületi, közterület számára átadásra javasolt terasz
- Tervezett, közterületi terasz
- Tervezett vendéglátóhely

megbízó: BUDAPEST közreműködő szervezet: enviroduna tervezők: léptékterv tájépítész iroda

Megközelítés

Jelmagyarázat

- Autóbusz
- Vonat
- Gyalogos
- Kerékpáros nyom
- Kerékpározható kis forgalmú utca
- Kerékpár forgalom
- Duna-parti sétány
- Tervezési határ

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Silvanus sétány

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Szent János utca

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Mátyás király út

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Pók utca

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre U6tca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Nimród utca

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Szamos utca

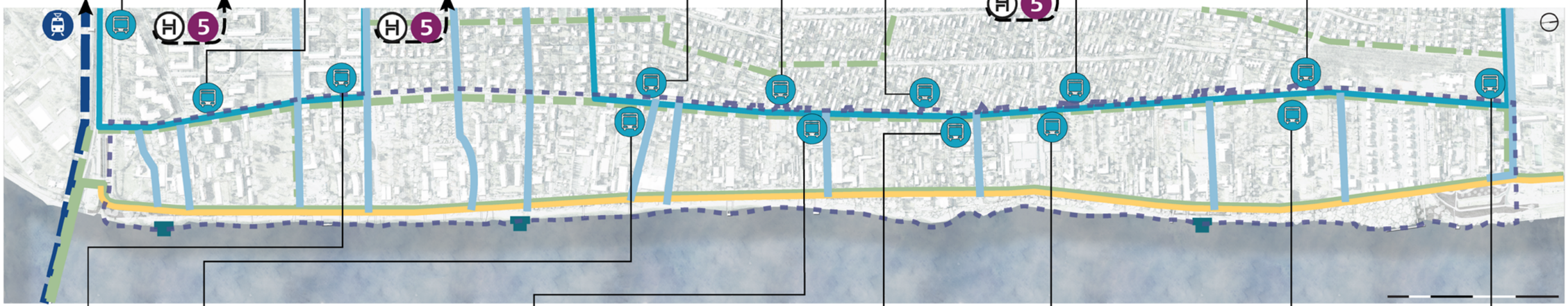
Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Sinkovits Imre utca

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Nimród utca

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Szamos utca

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Sinkovits Imre utca

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Nánási út

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Szent János utca

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Mátyás király út

Nappali járatok/ 34
- Göncz Árpád Városközpont M
- Békásmegyer, Újmegyeri Tér

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)

Budapest, 1031
Buszmegálló/ Pünkösdfürdő

Nappali járatok/ 106
- Római Úti Lakótelep, Varsa Utca
- Aquincum H

Éjszakai járatok/ 934
- Békásmegyer H
- Ady Endre Utca (Topánka Utca)